

Det øverste Præsidentskab: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney, Gordon B. Hinckley.

De tolv Råd: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, LeGrand Richards, Howard W. Hunter, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell.

Rådgivende komité: M. Russell Ballard, Loren C. Dunn, Rex D. Pinegar, Charles A. Didier, George P. Lee, F. Enzio Busche.

Redaktør: M. Russell Ballard.

International Magazines redaktion: Larry A. Hiller, *Chefredaktør* - David Mitchell, *Assisterende chefredaktør* - Bonnie Saunders, *Børnestjernen* - Roger Gylling, *designer* - Norman Price, *produktion*.

Den danske Stjernes redaktion: Jørgen Ljungstrøm, Translation Division, Vodroffsvej 7, DK-1900 København V.

Redaktør af Den danske Stjernes lokalsider: Ellen E. Valgren, Zinnsgade 4, DK-2100 København Ø.

INDHOLD

Ærbødighed, <i>Præsident Marion G. Romney</i>	1
Spørgsmål og svar, <i>Leland H. Gentry</i>	7
Beskyttet i ilden, <i>Steve Cherry</i>	12
Oplad munden, <i>Joe J. Christensen</i>	14
Et brev udgjorde forandringen, <i>Mary Johansen</i>	21
En skål med spørgsmål, <i>Nola Carlson</i>	22
En kvindes syn på præstedømmet, <i>Patricia T. Holland</i>	24
Et vidnesbyrd om bøn, <i>Susan Tanner Holmes</i>	31
Catherines tro, <i>Clifford J. og Marsha Romney Stratton</i>	33
Når venner er i nød, <i>Ann Edwards-Cannon</i>	37
Find dem, <i>Ældste Royden G. Derrick</i>	40
Præsident Kimball taler om at tilrettelægge sit liv, <i>Spencer W. Kimball</i>	44

BØRNESTJERNEN

Fra ven til ven, Charles A. Didier	1
Kameler og undervisning i Somalia, Mary Gehman	3
Abegrin, Roberta Fairall	8

Abonnement:

12 numre Dkr. 54,- (inkl. moms og porto)

Betaling over giro 31 20 988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lyngbe.
United States and Canada: \$ 10.00 (surface mail).

© 1982 by the Corporation of the President of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

ÆRBØDIGHED

Præsident Marion G. Romney
Andenrådgiver i Det øverste Præsidentskab

I min ordbog defineres ærbødighed som „dyb respekt blandet med kærlighed og tilbedelse“. Når vi taler om ærbødighed, i forbindelse med Gud, bliver denne ærbødighed og respekt, blandet med kærlighed og tilbedelse, til dyb tilbedelse og Gudsdyrkelse. Jo mere man elsker Gud, des dybere ærbødighed vil man have for ham.

Vores ærbødighed, til kirkens forskellige møder, står i et direkte målforhold til vor kærlighed til Gud. Jeg ved at de uheldige kommentarer, man hører om den uro der kan være ved nogle af vore møder, tildels er retfærdige. Vi må naturligvis allesammen kunne indse, at vi bør forbedre os.

Vi sidste dages hellige burde, blandt alle mennesker i verden, føle den største kærlighed til Gud. Vi burde elske ham mere end nogen som helst andre gør, fordi vi ved så meget mere om ham.

Et menneske, som nærer dyb ærbødighed for Herren, elsker ham, har tillid til ham, beder til ham, stoler på ham, og bliver inspireret af ham. Mennesker, som har dyb ærbødighed for Herren, har altid haft adgang til Herrens inspiration, og det har de stadig.

Vi ved at Gud besvarer bønner, fordi han har besvaret *vore* bønner. Han har besvaret *jeres* og han besvarer *mine*. Vi ved at vi kan komme til ham med

vore problemer, og han vil lytte med forståelse og medfølelse. Vi ved at vi kommer fra Gud, og vi ønsker og håber at komme tilbage til ham, og blive som han er.

Er det ikke forunderligt at kende disse store sandheder? Den kendsgerning, at vi kender til dem, øger vor kærlighed til Gud. Vor ærbødighed for ham øges, efterhånden som vores kærlighed til ham bliver større.

Hvis vi elsker Herren, vil vi tjene ham og holde hans bud. Det første bud, som Frelseren sagde var det største af alle budene, lyder således: „Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte . . . der er et andet som er dette ligt. Du skal elske din næste som dig selv.“ Derpå tilføjede han: „På disse to bud hviler hele loven og profeterne“ (Matt. 22:37,39-40).

Den lov, Herren henviste til, var mose-loven. „Profeterne“, han henviste til, var det som profeterne havde skrevet i Det gamle Testamente, og som jøderne erklærede at de holdt i ære. Han sagde derfor at hvis vi elskede Herren, af hele vort hjerte og vor næste som os selv, ville vi holde alle budene, og naturligvis også være ærbødige overfor Gud.

Vi ønsker at alle børnene skal være ærbødige i Herrens hus. Vi kan dog ikke formå dem til at føle en sådan ærbødighed blot ved at bede dem være rolige. Det hører naturligvis med til at føle ærbødighed at være rolig, men det er ikke i sig selv ærbødighed at være rolig. Men hvis man betragter det hus, man er til møde i, som bolig for Herren, som man elsker af hele sit hjerte, vil det ikke være vanskeligt at føle ærbødighed for det.

I husker sikkert hvordan Moses blev

belært om ærbødighed. Mens han vogtede får for sin svigerfar gik han hen for at undersøge en busk, som så ud til at brænde uden at blive fortæret. Da Moses kom nærmere kaldte Herren på ham fra buskens midte, idet han sagde: „Moses, Moses!“ Moses svarede og sagde: „Se, her er jeg!“

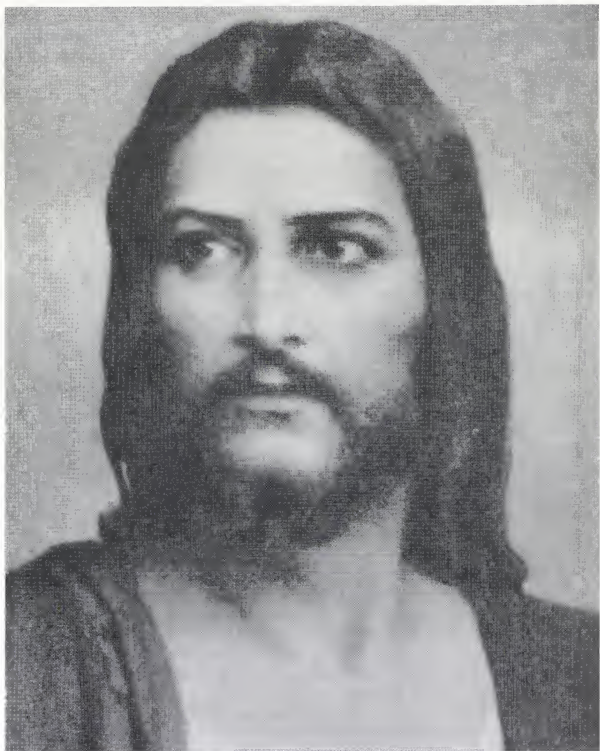
„Kom ikke nærmere!“ sagde Herren: „Drag dine sko af dine fødder, thi det sted, du står på, er hellig jord!“ (Se 2 Mos.3:1-5)

Det er sandt nok at der ikke var noget hus der, det var kun et busk ude på landet. Men det var et helligt sted, og der skulle vises ærbødighed, fordi Herren var der.

Nu er Herrens hus jo en bolig for hans Ånd. Hvis I og jeg derfor elsker Herren, så vil vi ikke opføre os dårligt i hans hus. Børnene vil heller ikke opføre sig dårligt, hvis de forstår og elsker Herren af hele deres hjerte. Det er forældrenes ansvar at sørge for, at børnene får denne forståelse og kærlighed. Lærerne kan naturligvis hjælpe forældrene.

Frelseren følte stor ærbødighed for templet i Jerusalem, som han kaldte sin Faders hus. Han viste sin respekt for dette hus på en meget dramatisk måde. Ved en bestemt lejlighed, da han „drog . . . op til Jerusalem, fandt han i helligdommen dem, som solgte okser, får og duer, og vekselrerne, som sad der.

Da gjorde han sig en svøbe af reb og drev dem alle ud af helligdommen, både fårene og okserne, og han spredte vekselsernes pengestykker og væltede deres borde, og til dem, der solgte duer, sagde han: „Tag dette bort herfra; gør ikke min Faders hus til en kræmmerbod!“ (Joh. 2:13-16)

„Hvis vi elsker Herren vil vi føle ærbødighed for ham, for hans hus, for vort hjem, for os selv og for hans præstedømme.“

I vor uddeling har Herren påny fortalt om helligheden ved hans hus. Da Herren, i kirkens første tid, bad de hellige bygge ham et hus, gjorde han dem klart at de var nødt til at være ærbødige i det, for ellers ville han ikke være der.

„Og om mit folk bygger mig et hus i Herrens navn og ikke lader noget urent komme derind, så det ikke bliver besmittet, skal min herlighed hvile over det.

Ja, og jeg vil være nærværende der; thi jeg vil komme ind i det, og alle de rene af hjertet, som kommer derind, skal se Gud.

Men dersom det bliver besmittet, vil jeg ikke komme ind i det, og min herlighed skal ikke være der; thi jeg vil ikke gå ind i vanhellige templer.“ (L&P 97:15-17)

Med hensyn til respekt i hjemmet vil jeg gerne sige, at uærbødighed i hjemmet ikke altid er børnenes fejl. Det skyldes i reglen forældrenes opførsel, deres mislykkede forsøg på at undervise børnene ordentligt, eller at forældrene selv bryder visse af Herrens bud. Forældre, der virkelig elsker Herren og holder hans bud, med hensyn til deres opførsel overfor hinanden, vil i reglen have ærbødighed i deres hjem.

Vort største ansvar, som medlemmer af kirken, er i os selv at udvikle den kærlighed til Gud, som vil fremme vore ærbødige følelser overfor ham. Vi bør adlyde hans bud på en sådan måde, at vore børn formår at føle ærbødighed for vort eget hjem og for Herrens hus.

Hvis vi forstår vort slægtskab med Gud, vor Fader, er det ikke muligt for os at nære uærbødighed overfor os

selv, fordi vi vil betragte os som hans afkom, hans børn. Paulus belærte i sin tid de hellige om at nære respekt og ærbødighed for sig selv.

„Ved I ikke,“ sagde han, „at I er Guds tempel, og Guds Ånd bor i jer?

Hvis nogen ødelægger Guds tempel, skal Gud ødelægge ham; thi Guds tempel er helligt, og I er jo hans tempel!“ (1 Kor. 3:16-17)

Jeg tror, at der måske ikke findes nogen bedre tilskyndelse til ærbødighed overfor sig selv, således at man bevarer sit legeme og sine tanker rene, og udfører rene gerninger, end forståelsen og værdsættelsen af den fulde betydning af apostlen Johannes' udtalelse, som følger her:

„Se,“ sagde han, „hvor stor en kærlighed Faderen har vist os, at vi må kaldes Guds børn; og vi er det. Derfor kender verden ikke os, fordi den ikke har set ham.

I elskede, nu er vi Guds børn, og det er endnu ikke åbenbaret, hvad vi engang skal blive. Men vi ved, at når han åbenbares, skal vi blive ham lige, thi vi skal se ham, som han er.“ (1 Joh. 3:1-2)

Og derefter beskriver han den opførsel, som udvises af mennesker, der er påvirket af dette ædle begreb:

„Og enhver, der har dette håb til ham, renser sig selv, ligesom han er ren.“ (1 Joh. 3:3)

I dette skriftsted foreholder Johannes et mål, som de, der ikke kender den sande Gud, ikke kan fatte. Løftet om at vi vil blive som Gud, når vi ser ham, motiverer enhver der har dette håb til at rense sig selv fra synd. Dette håb arbejder i enhver, som tror på dette løfte og nærer ærbødighedens ånd – og det er ikke ærbødigheden i sig selv,

men de ærbødige følelser for Gud og sit hjem.

Jeg vil gerne lige sige noget om ærbødighed overfor præstedømmet. I Det gamle Testamente er omtalt en hændelse, som illustrerer det punkt, jeg ønske at fremhæve. Det drejer sig om Davids indstilling til Saul der, som I sikkert husker, ved en bestemt lejlighed gik ind i en klippehule og søgte

„Se, nu er den dag kommet, Herren havde for øje, da han sagde til dig: se, jeg giver din fjende i din hånd, så du kan gøre med ham, hvad du finder for godt! . . .

Da stod David op og skar ubemærket fligen af Sauls kappe.

Men bagefter slog samvittigheden David, fordi han havde skåret Sauls kappeflig af.” (1 Sam. 24:4-5)

Præsident Marion G. Romney

efter David, som han ville slå ihjel, fordi David, efter Sauls mening, var mere populær blandt folket en han var. Saul vidste ikke, at David og hans mænd på dette tidspunkt befandt sig langt inde i hulen. Saul, der var meget træt, lagde sig ned for at hvile sig. Davids mænd opdagede ham og gav David følgende meddelelse:

Menbag efter slog samvittigheden David, fordi han havde skåret Sauls kappeflig af.” (1 Sam. 24:4-5)

Man skulle ellers tro at David, under disse omstændigheder, ville have hugget Sauls hoved af – Sauls hensigt, med at være der på stedet, var jo at tage Davids liv. Men David gjorde ikke Saul fortræd, han skar blot et

stykke af hans kappe. Og alligevel omvendte han sig i sin sjæl, fordi han havde gjort dette. Hvorfor? Der findes en forklaring i skriften:

„Men han (David) svarede sine mænd: Herren lade det være langt fra mig! slig en gerning gør jeg ikke mod min herre, jeg lægger ikke hånd på Herrens salvede; thi Herrens salvede er han.

Og David satte sine mænd strengt i rette og tillod dem ikke at overfalde Saul . . .

Da nu Saul rejste sig og forlod hulen for at drage videre, stod David op og gik ud af hulen og råbte efter Saul: Herre konge! og da Saul så sig tilbage, kastede David sig ned med ansigtet mod jorden og bøjede sig for ham.

Og David sagde til Saul: Hvorfor lytter du til, hvad folk siger: Se, David har ondt i sinde imod dig?

I dag har du dog med egne øjne set, at Herren gav dig i min hånd inde i hulen; og dog ville jeg ikke dræbe dig, men skånedede dig og sagde: Jeg vil ikke lægge hånd på min herre.”

Hvorfor ville David ikke gøre det? „(For) han er Herrens salvede!” (1 Samuel 24:6-11)

For mig ser det ud som om David ved sin opførsel, under disse vanskelige omstændigheder, lærer os en stor lektie om ærbødighed overfor præstedømmet, hvilket vil sige ærbødighed overfor de præstedømmemedlemmer som repræsenterer Herren.

Hvis vi elsker Herren vil vi føle ærbødighed for ham, for hans hus, for vort hjem, for os selv og for hans præstedømme.

Må vi have den kærlighed til Gud i vore hjerter, og ønsket om at overføre denne kærlighed til vore børns hjerter,

så de kan udvikle virkelig ærbødighed. □

Ideer til hjemmelærere

1. Fortæl en personlig oplevelse om ærbødighedens betydning. Bed familiens medlemmer fortælle om deres oplevelser eller følelser for ærbødighed.
 2. Findes der nogle skriftsteder, eller andre citater i denne artikel, som familien kan læse højt, eller andre skriftsteder, du kan tænke dig at læse for familierne?
 3. Tal om, hvordan familiens medlemmer kan vise ærbødighed for Herren, hans hus, præstedømmets ledere, i hjemmet og for dem selv.
 4. Tal om forbindelsen mellem kærlighed og ærbødighed som præsident Romney forklarede. Hvorfor er det sandt at „jo mere man elsker Gud, des dybere ærbødighed vil man have for ham”?
 5. Kunne I få mere ud af denne samtale ved først at tale med husets overhovede? Ligger der et budskab fra kvorumslederen eller biskoppen til husets overhoved angående ærbødighed?
-

Spørgsmål og svar

Spørgsmål af almindelig interesse besvaret som vejledning, ikke som en officiel tilkendegivelse af kirkens politik.

Hvad gjorde Israelitterne ved ting som genealogi, velfærd, missionering, og familien - de fire ting der lægges størst vægt på i vore dage? Hvad betød religion for dem?

Svar:

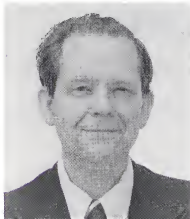
Leland H. Gentry,
instruktør ved
institutprogrammet i
Salt Lake City,
Utah universitet.

Som man måske kunne forvente det, blev der i det fordums Israel lagt vægt på de samme ting, som man gør i præstedømmet i vore dage, men med et andet formål, og man nærmede sig det på en anden måde. Kun familien var,

dengang som nu, det centrale i samfundet, og det ser ud som om der blev lagt den samme vægt på familien dengang som nu.

Familien.

Det var faderen der, som familiens overhovede, havde ansvaret for at dække familiens fysiske behov, men han var også bemyndiget til at tage sig af familiens opdragelse og uddannelse. Da Moses belærte israelitterne om loven og budene, tilskyndede han dem til at undervise deres børn om disse ting: „Og du skal indprente dine børn dem og tale om dem, både når du sidder i dit hus, og når du vandrer på vejen, både når du lægger dig, og når du står op.“ (5 Mos. 6:7) Profeten Lehi, der boede i Palæstina omkring år 600 f. Kristus, har tilsyneladende taget denne advarsel alvorligt. Nephi fortæller, at han blev „undervist i al min faders lærdom“. (1 Nephi 1:1) Mødrene blev også højt værdsat af de fordums israelitter. „Skaf mig børn, ellers dør jeg!“ sagde

Leland H. Gentry

Rakel til Jakob (1 Mos. 30:1) Samuels mor, Hanna, tiggede Herren om at se til sin „tjenerindes nød“, og give hende et barn (se 1 Samuel 1:11). Alle hebraiske kvinder, der var hustru og mor, blev behandlet med den største respekt af deres mand og børn.

Til børnene blev der sagt: „Hør, min søn, på din faders tugt, opgiv ikke din moders belæring“ (Ordsp. 1:8). „Ær din fader og din moder“ (2 Mos. 20:12) var ikke kun et mundheld i det gamle Israel, det var en befaling.

Velfærd.

Der var mange fattige i det forudoms Israel. Der var også mange gavmilde og mange grådige. Der blev meget tidligt indført en lov, som befalede de rige at lade de

fattige, enkerne og de faderløse, samle korn på deres marker. (Se 3 Mos. 19:9-10, 5 Mos. 24:19-21) „Hjælpe fortrykte, skaf faderløse ret, før enkens sag!“ tilskynkede Esajas (Es. 1:17), og Zakarias citerer Herren som sagde: „Fæld redelig dom, vis miskundhed og barmhjertighed mod hverandre,

undertryk ikke enker og faderløse, fremmede og nødlidende og tænk ikke i eders hjerter ondt mod hverandre!“ (Zak. 7:9-10) En velfærdsplan var selv på den tid langt mere, end blot at give de verdsligt trængende mad og husly.

Det forventedes naturligvis at alle, som kunne arbejde og forsørge sig selv, også gjorde det. Ærligt arbejde blev betragtet som en dyd: „Rigdom, vunden i hast, smuldrer hen, hvad der samles håndfuld for håndfuld, øges.“ (Ordsp. 13:11) „Ved al slags møje vindes der noget“ (Ordsp.14:23). „Doven hånd skaber fattigdom, flittiges hånd gør rig“ (Ordsp. 10:4). „Gør efter evne alt, hvad din hånd finder styrke til“ (Præd. 9:10).

Der blev ligeledes lagt vægt på, at holde sig fri af gæld og udøve sparsommelighed. Hvis et menneske stod i gæld til sin nabo, blev han betragtet som ond og ugudelig, hvis han ikke klarede sine forpligtelse. (Se Sal. 37:21). På samme måde var en låntager

en tjener – bogstavelig talt en træ – for sin kreditor indtil gælden var betalt. (Se Ordsp. 22:7) Med hensyn til sparsommelighed spurgte Esajas folket: „Hvi giver i sølv for, hvad ikke er brød, eders dagløn for, hvad ej mætter?“ (Es. 55:2) Det virker som om han siger, at tiden er kostbar og bør vogtes og beskyttes, på samme måde som man beskytter sine penge.

Trods den megen vægt, der blev lagt på disse ting, havde det fordums Israel sine velfærdsproblemer. Et af midlerne, til at forsyne mennesker i nød, var fasteloven: De, som havde noget, fastede en tid, og gav den mad de sparede, eller noget tilsvarende, til de fattige og nødlidende blandt dem. Herren siger: „ . . . faste efter mit sind er . . . at bryde dit brød til de sultne, bringe hjemløse stakler i hus, at du klæder den nøgne, du ser, og ikke skjuler dig for dit eget kød“ (Es. 58:6-7 King James version) Henvisningen til dit „eget kød“ ser ud til at være en påmindelse om den enkeltes forpligtelse til at sørge for sin egen familie, hvad enten det er gamle forældre eller små børn.

Elever, som studerer Det gamle Testamente, kender det arbejde, som Josef udførte i Ægypten, med at oplagre på et tidspunkt hvor der var rigeligt, for at klare sig i dage hvor der blev mangel.

(Se 1 Mos. 41:34-36,49) Herrens advarsel, om at bringe „hele tienden til forrådshuset, så der kan være mad i mit hus“, er også velkendt. (Mal. 3:10)

Missionering.

I det fordums Israel blev der lagt mindre vægt på at udbrede sandheden til fremmede lande. Missioneringen gik hovedsageligt ud på at prædike for de frafaldne israelitter, som ved deres opførsel viste at de ikke var parat til at bringe evangeliet ud til andre i større stil. Selv om Guds pagt, med fader Abraham, faktisk indeholdt opgaven til at velsigne „alle jordens slægter . . . med evangeliets velsignelser“ (Abraham 2:11), så valgte israelitterne alligevel at være noget reserverede overfor ikke-israelitterne. Denne afstandtagen var til dels en nødvendighed – når som helst israelitterne blandede sig med deres fremmede naboer, var de hurtige til at indgifte sig med hinanden og tilegne sig deres dårlige levevis. Derfor havde Herren befale israelitterne ikke at indgå pagter med, eller gifte sig med, mennesker af fremmede nationer (se 5 Mos. 7:2-3). Det er vanskeligt at udbrede Guds ord, når man har forbud mod at blande sig med eventuelle omvendte. Men der var dog

undtagelser. Da No'omi og Eli-melek flyttede til Moab, fordi der var hungersnød i Betlehem giftede deres to sønner sig med moabitiske piger. Men den ene af disse piger tilsluttede sig i det mindste den hebraiske levevis: „Dit folk skal være mit folk“ sagde Rut til No'omi, „og din Gud skal være min Gud.“ (Rut 1:16) No'omi og hendes familie havde tilsyneladende missioneret, for Rut havde fuldstændig omvendt sig. Der har muligvis været andre, som på samme måde har omvendt sig, udøvet retfærdighed, og videregivet deres tro, men vi har ingen optegnelser om det.

Ifølge mange af Det gamle Testaments skriftsteder er det tydeligt, at Herren ønskede at israelitterne viste verden sandhedens vej, men det ser ikke ud som om der er gjort overlagt forsøg på at skaffe undersøgere blandt ikke-israelitterne, undtagen i tilfældet med profeten Jonas. Israels profeter har snarere forudset de ikke-jødiske nationers omvendelse i fremtiden. Esajas profeterede om en dag, hvor hedningerne ville søge Israels „rødskud“ (Es. 11:10), og om en dag hvor Guds herlighed skulle forkyndes „blandt folkene“ (Es. 66:19), Malakias forudså ligeledes dagen, hvor Guds navn ville blive „stort iblandt folkene“ (Mal. 1:11).

Genealogi og tempelarbejde.

De fordums israelitter byggede templer, og udførte hellige ordnanser i dem. Vi ved dog med sikkerhed, at der ikke blev udført dåb for de døde på Det gamle Testaments tid. Præsident Joseph Fielding Smith har sagt: „Kristus var den første som forkyndte evangeliet for de døde, og det var først efter hans opstandelse af de døde kunne få det privilegium at blive døbt.“ (Doctrines of Salvation, samlet af Bruce R. McConkie, 3. bind, kap. 6)

Men alligevel blev der udført genealogisk arbejde og ført optegnelser. Det var en alvorlig sag for de fordums israelitter. „Alle israelitter blev indført i slægtbøger og findes optegnet i Israels kongers bog.“ (1 Krøn. 9:1) Blandt dem, som førte nøjagtige genealogiske optegnelser, var de fordums præster, medlemmerne af Levis stamme og Arons hus. Kun Arons førstefødte sønner fik præsidentskabets rettigheder, og kun præsterne og levitterne kunne udføre de hellige ordnanser på folks vegne. Det var dog nødvendigt at vide hvem disse mennesker var.

Makakias talte selvfølgelig om Elijahs komme, for at „vende fædreens hjerte til sønnerne og sønnernes til fædreens“, for ikke

at hele jorden skulle blive slået med band. (Mal. 4:6) Malakias har utvivlsomt forstået sin egen erklæring, på samme måde som vi gør, for han taler også om at der vil være mennesker, hvoraf der ikke vil „levnes rod eller gren af dem“ (Mal. 4:1). Når et menneske hverken er beseglet til sine forfædre eller sine efterkommere, vil det netop befinde sig i en sådan tilstand: – uden rod eller gren.

Føringen af optegnelser hørte med til israelernes levevis. Det begyndte med Adam, som førte en mindebog (se Mos. 6:5). Vi ser hvordan mennesker førte en optegnelse om deres eget liv og deres tider (se Mos. 6:46; Abraham 1:31). Senere ser vi, hvordan visse mænd specielt fik til opgave at føre optegnelser. David udnævnte for eksempel „nogle af levitterne“ til at føre Israels optegnelser. (1 Krøn. 16:4) Senere blev der ansat professionelle skrivere, til at skrive og udtyde det som var skrevet. Ezra, som har skrevet den bog der bærer hans navn, var en af dem. (Se Ezra 7:11)

Noget, som havde særlig interesse for det tidlige Israel, var optegnelsen af familiegenealogi. Der findes lange genealogiske optegnelser gennem hele Det gamle Testamente. Men da jøderne kom hjem efter deres fangenskab, udførte de denne opgave

endnu mere samvittighedsfuldt. Ezra giver en detaljeret beretning af israelernes familie. (Se Ezra 2, 8. Se også Nehemias 7:5-64) Han nævner også helt specielt „dine fædres krønikebog“ (Ezra 4:15), hvilket minder os om Abrahams udtalelse om, at han i sine hænder havde bevaret „fædrenes optegnelse, nemlig patriarkernes, angående præstedømmets rettigheder“, og at hans egne anstrengelser for at skrive, blev gjort „til gavn for mine efterkommere“ (Abraham 1:31). Det er derfor ligetil, at antage at omsorgen for familien, velfærdstjenesten og genealogisk arbejde, har været mindst lige så vigtige punkter i det fordums Israels religion som det er i dag.

Ren religionsdyrkelse er naturligvis et spørgsmål om hjertet. Moses belærte i sin tid folket om, at „elske Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl og af hele din styrke“ (5 Mos. 6:5). Skribenten til Ordsprogenes Bog har ligeledes tilsluttet sig disse tanker:

„Stol på Herren af hele dit hjerte, men forlad dig ikke på din forstand;

hav ham i tanke på alle dine veje, så jævner han dine stier.“ (Ordsp. 3:5-6)

Elsker man Herren vil man adlyde ham, dengang som nu, og det angiver på bedste måde ens religion. □

I månederne efter min dåb lærte jeg at stole på Ånds vejledning, idet jeg hyppigst erindrede Moronis ord: „Og gennem den Hellig Ånds kraft kan I kende sandheden i alle ting . . . fornægt ikke Guds kraft; thi han virker med kraft i overensstemmelse med menneskenes børns tro.“ (Moroni 10:5,7) Det varede ikke længe før jeg opdagede, at vi i virkeligheden er hjælpeløse uden denne hjælp. En dag i januar 1978 var jeg travlt

optaget af mit arbejde på fabrikken, da min formand kom, og bad mig og to andre mænd arbejde i et lokale, hvor vi pressede karton i baller og destruerede ødelagte og brugte ting. Der var en mand, som hjalp med ballerne, mens den anden begyndte at knuse spraydåser – der var 2.500. Det røg kraftigt. Klokken 8.20 om morgenen kom en gaffeltruck for at fjerne ballerne. Jeg stod godt en halv meter fra gaffeltrucken, mens føreren skubbede

BESKYTTET I ILDEN

Steve Cherry

gafterne fremefter. Pludselig var det som om en eller anden havde antændt en flammekaster. Den første flamme stak frem under gaffeltrucken, og ramte mig. På et øjeblik var hele lokalet i brand. Jeg blev kastet ned i en grav, der var ca. 75 cm bred 2 1/2 m lang og 3 m dyb. Mit tøj brændte, og det brændte også i graven. Derpå fulgte en frygtelig eksplosion, da de 2.500 spraydåser eksploderede.

Jeg blev hurtigt klar over at jeg var ved at dø. Men pludselig mærkede jeg en indre styrke. Jeg tog fat i maskinen, som formede ballerne, og begyndte at klatre op af den brændende grav. Maskinen var meget varm, og for hver anstrengelse jeg gjorde mig, for at kravle opad, brændte det smertefuldt i mine hænder. Men ved hjælp af den indre styrke jeg havde fået, kunne jeg fortsætte min klatretur. Mit tøj var bogstavelig talt brændt af min krop.

Lokalet var et rod, og jeg kunne ikke se nogen af de andre arbejdere. Jeg blev ved med at gentage Moroni 10:5-7, de skriftsteder jeg havde lært at stole så meget på. Omsider fandt jeg et hul i muren, som var fremkommet ved eksplosionen, og jeg masede mig igennem det. Senere fik jeg at vide, at så snart jeg var kommet igennem hullet faldt hele muren sammen, og alligevel var der ikke en af murstenene der ramte mig. En af mændene på pladsen åbnede en dør, så jeg kunne komme ind i virksomhedens hovedafdeling. Jeg kunne ikke se de andre tre mænd, men opdagede senere at de var flygtet af bagvejen og kommet ud. En af arbejderne, som havde været førstehjælper i flåden, blev hos mig.

Da ambulancen kom, blev jeg om-

gående kørt til afdelingen, hvor de behandler brandsår. Der var flere om at skære resten af tøjet af mig, og derpå forbinde mig med våde bandager. Lægen sagde, at jeg havde 2. og 3. grads forbrændinger over 43% af mit legeme.

Da den indledende undersøgelse var ovre sagde jeg: „Jeg er mormon. Jeg vil gerne have en velsignelse.“ Samme eftermiddag kom to missionærer og salvede mig. Om aftenen kom min biskop, mine hjemmelærere, og en god ven, og gav mig endnu en velsignelse, hvor de lovede mig at jeg ville leve, og genvinde mine hænders fulde brug, og at jeg ville blive ualmindelig hurtigt rask. Den indre styrke, jeg oplevede under branden i graven, vendte tilbage og forblev hos mig.

Jeg var lige ved at dø to gange, men jeg følte altid en indre fred i mig. Jeg tror det skyldtes min velsignelse. Efter de første to uger begyndte jeg at blive bedre, og min helbredelse var virkelig mirakuløs. To dage før jeg skulle have transplanteret hud på min højre hånd og mit højre håndled, fjernede lægen forbindelserne, og sagde at min hånd var næsten rask. Der havde dannet sig ny hud på steder, hvor det ellers var umuligt. „Lad mig se den mirakuløse hånd,“ sagde lægen, og gav udtryk for sin forbløffelse over at sårene kunne heles så hurtigt. Jeg blev udskrevet fra hospitalet efter fem uger – ca. halvdelen af den tid, man havde regnet med det ville tage for mig at blive rask.

Jeg ved at den indre styrke jeg modtog var Helligåndens kraft, og at jeg blev helbredt gennem denne kraft. Uden denne kraft ville jeg helt sikkert have været død i flammerne. □

OPLAD MUNDEN

Joe J. Christensen

Nogle få dage efter af Barbara, vore børn og jeg, i 1970 var ankommet til Mexico City, hvor jeg skulle virke som missionspræsident, besøgte præsident Joseph Fielding Smith, Nathan Eldon Tanner og Spencer W. Kimball vores første missionærkonference, sammen med deres hustruer. Da jeg bagefter kørte præsident og søster Kimball til deres hotel i byen, standse de ved en benzintank, for at få fyldt benzin på. Under dette kom en indianerkvinde på bare fødder med sin baby i en „reboso“, eller blåt sjal, hen til vores bil for at sælge små pakker tyggegummi. Jeg købte nogle af hende, hun sagde tak for handelen, og gik videre til bilen, som holdt bag ved os. På dette tidspunkt gav præsident Kimball mig en virkningsfuld lektie, på sin stille, venlige måde. „Præsident,“ sagde han „vil det ikke være godt, at lade denne søster vide hvem vi er?“ Og efter denne opmuntring syntes jeg at det „ville være godt“, at lade hende vide at vi repræsenterede Jesus Kristus. Derfor rullede jeg mit vindue

ned, og bad hende komme tilbage. Jeg købte noget mere tyggegummi af hende, og præsenterede hende derpå for præsident og søster Kimball, idet jeg forklarede, at han var en af medlemmerne i De tolv apostles Kvorum i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Jeg spurgte hende, om hun nogen sinde havde hørt om „mormonkirken“. Hun svarede at det havde hun. Hun boede i en forstad til Mexico City og havde set missionærerne – „de unge mænd i hvide skjorter“. Jeg bad hende sørge for at lytte til det budskab de havde til hende, næste gang hun fik lejlighed til det. Hun sagde at det ville hun gøre. Selv om jeg ikke er klar over, om hun nogen sinde benyttede anledningen til at lære noget mere om evangeliet, så lærte jeg, at vi sidste dages hellige bør lade andre mennesker vide hvem vi er – og specielt hvem vi repræsenterer.

Herren har sagt:

„Ja, sandelig, sandelig siger jeg jer, at marken er allerede hvid til høsten,

udstræk derfor jeres segl og høst af hele jeres sjæl, sind og styrke.

Oplad munden, og den skal fyldes, og I skal blive ligesom Nephi, der forudmødte fra Jerusalem ud i ørkenen.

Ja, *oplad munden* og skån jer ikke, og I skal få mange neg at bære ind, thi se, jeg er med jer.

Ja, *oplad munden*, så skal den blive fyldt, og sig: omvend jer, omvend jer, bered Herrens vej, gør hans stier jævne; thi himmerigets rige er nær." (L&P 33:7-10 fremhævelse tilføjet)

Det er interessant, at Herren tre gange, i tre vers efter hinanden, beder os *oplade vores mund*.

Det er ikke altid nemt for os at „forkynde (evangeliet) blandt alle folk, som (vi) kommer i berøring med" (L&P 19:29), fordi mange af os er generte, og det kan være en udfordring at påbegynde en samtale med en fremmed. Alligevel er det en af de vigtigste ting vi kan gøre, og alligevel er det en af de mest vigtige ting vi kan gøre, hvis budskabet skal nå ud til alle mennesker. Der kunne ske mirakler, hvis vi virkelig ville *oplade vores mund*.

Tænk på hvad der ville ske i løbet af de næste 20 år, hvis vi hvert år hjalp et menneske til at finde sandheden, og derpå opmuntrede den pågældende til at gøre det samme. Kirken ville vokse med endnu større hast.

For nylig opdagede jeg, hvad en stadig stigende vækst, som fordobles hvert år, kan komme til at betyde. Jeg

besøgte en hjemvendt missionær-kammerat som nu er matematikprofessor ved BYU. Han har foretaget nogle interessante beregninger, over hvad der ville ske med kirkens medlemstal, hvis kirkens nuværende vækst stadig ville ske i samme tempo som nu de næste 20 år. Han viste for mig at hvis det nuværende tempo, hvormed kirken vokser for tiden i et bestemt land, ville fortsætte konstant gennem de næste 20 år, ville der være mere end 3 millioner kirkemedlemmer der omkring år 2000.

Senere gjorde jeg nogle yderligere beregninger. Hvis blot et hundrede kirkemedlemmer effektivt fandt et andet menneske hvert år, som de kunne fortælle om evangeliet, og dette menneske på samme måde delte evangeliet med et andet menneske i hvert efterfølgende år, ville der komme mere end et hundrede millioner nye medlemmer i kirken på 20 år. Sådan vil det gå, hvis udviklingens tempo sættes op. Selv om kun et menneske ville bringe et andet menneske ind i kirken hvert år, og hver af disse ville bringe endnu en anden ind i kirken, ville der komme 1,048,576 nye kirkemedlemmer på 20 år.

Jeg kan nu nemt forstå hvorfor præsident Kimball syntes, at vi medlemmer af kirken ikke bør tænke på at skaffe blot hundrede eller tusinder nyomvendte om året fremover, men derimod millioner, som kunne lære evangeliet at kende og høste gavn af det i

deres tilværelse. Vi kunne være til så stor hjælp, hvis vi blot ville lade folk vide hvem vi er. Og vi behøver ofte ikke at gøre andet end blot *oplade munden*.

I sommeren 1969 besøgte min hustru, Barbara, og jeg et „lyd og lys“ show i Rom, i Italien. Vi kom tidligt, og vidste at vi skulle sidde på vore pladser i omkring to timer, så vi stillede os op foran vores stole. Bag os sad fire damer. To af dem var katolske nonner.

Tænk på, hvad der ville ske
i løbet af de næste 20 år,
hvis vi hvert år hjalp et
menneske til at finde
sandheden.

Vi havde en dejlig samtale med dem – disse udvalgte damer. (Jeg har faktisk aldrig mødt en katolsk nonne, som ikke var et dejligt menneske. Jeg ville ønske at de alle sammen kom i hjælpeforeningen et eller andet sted).

Derpå talte vi med to andre unge piger, som så ud til at være studerende. Vi fandt ud af at de var amerikanere, der rejste rundt i Europa i deres sommerferie. Vi spurgte hvad de skulle bestille, når de kom tilbage til deres

hjem. Den ene af dem som hed Cathy, sagde at hun ville fortsætte i skolen til hun havde fået sin eksamen, og at hun havde i sinde at lade sig indskrive på University of Utah. „Hvis du kommer,“ sagde jeg „må du endelig ringe til os, så du kan komme til middag i vores hjem. Så kan du møde vores familie, og vi vil vise dig rundt omkring universitetet og i Salt Lake City.“

Jeg havde ærlig talt helt glemt denne samtale, da jeg i august blev ringet op, og hørte Cathy i den anden ende af telefonen. Jeg inviterede hende hjem til os, hun mødte familien, vi spiste middag sammen, og gjorde som vi var blevet enige om. Vi blev klar over, at hun havde besluttet sig til at fortsætte sine studier til hun havde taget sin eksamen ved University of Utah.

Det næste forår blev vi kaldet på en mission til Mexico, og mistede kontakten med hende, undtagen hver jul hvor vi fik et julekort. Ca. tre år senere skrev hun på kortet: „Jeg tror det vil interessere jer at vide, at jeg nu underviser i dans på Brigham Young University. I august blev jeg døbt ind i kirken, og det har gjort en kæmpeforskel!“ Siden da er hun blevet viet i templet, og er nu i gang med at opdrage og undervise sin egen familie, og hun er meget aktiv i kirken.

Da vi kom til Mexico, for at præsidere over Mexico City missionen, var det næsten 20 år siden jeg havde været missionær der. Jeg var spændt på at

komme tilbage til de mennesker, som jeg havde lært at holde så meget af. Jeg ville især gerne til Cuernavaca, Morelos, en smuk by, hvor jeg havde arbejdet som missionær. Jeg ville gerne vide om disse dejlige mennesker, som udgjorde den lille gren for år tilbage, stadig levede og var aktive i kirken. Jeg ønskede, de skulle møde min familie, og at min familie skulle møde dem.

Jeg blev glad, da jeg kort efter ankomsten opdagede, at der var berammet en distriktskonference i Cuernavaca. Vi satte os for at komme tidligt, så vi kunne få mulighed for at tale uformelt med folk. Det var en skøn oplevelse at hilse på de hjertevarme mexikanere, disse storslåede mennesker, som jeg havde lært at kende for år tilbage. Deres *abrazo* omfattede en omfavnelser og et klap på skulderen, og vi gik fra den ene til den anden.

Blandt dem, jeg hilste på, var en gråhåret dame, som så ud til at være omkring 70 år. Da hun trådte tilbage efter omfavnelsen sagde hun: „Kan du ikke huske mig?”

Jeg var flov over at jeg ikke kunne, og undskyldte: „Jeg er ked af det søster, men jeg kan ikke huske dig.”

Hun svarede: „Det *burde du* – det var dig der omvendte mig.”

Så blev jeg virkelig flov. Vi havde ikke ret mange omvendte i den tid, og jeg syntes jeg kunne huske hver eneste en af dem meget godt.

Hun sagde: „Kan du ikke huske den

dag, vi kørte med *tturismo* (en lille minibus) fra Mexico City til Cuernavaca?”

Så huskede jeg det. Jeg havde fået til opgave at bringe et budskab fra missionskontoret i Mexico City til ældsterne, som arbejde i Cuernavaca, og jeg sad ved siden af denne dame i bussen. Hun spurgte mig hvad jeg lavede i Mexico, vi havde en lille samtale om kirken, jeg gav hende et kort med trosartiklerne, og hun gav mig sit navn, sin adresse, og tilladelse til at videregive disse ting til missionærerne i Cuernavaca. Tre måneder senere blev hun, og nogle af hendes voksne børn, døbt ind i kirken. Hun blev grenens hjælpeforeningspræsidentinde, og havde gennem alle disse år været et trofast medlem af kirken i Cuernavaca.

Hun blev bedt om at bære sit vidnesbyrd til et af distriktskonferencens møder, og hun sagde: „Hvis jeg var blevet bedt om at lade mig døbe den første dag jeg hørte om evangeliet, ville jeg være blevet døbt, fordi jeg vidste den dag at det var sandt.”

Sandheden er, at vi personligt ikke omvender nogen. Omvendelsen sker gennem Ånden. Vi ved aldrig, hvornår Ånden vil bære vidnesbyrd til dem vi taler til. Vort ansvar er bare at skabe en baggrund, hvor Ånden kan vidne om evangeliets sandhed.

Kort tid efter, vi var vendt hjem fra missionen til Mexico City, modtog jeg en invitation til at ledsage ældste

Boyd K. Packer til Mexico, for at få et overblik over kirkens uddannelsessystem der. Vi ankom om torsdagen, og var næsten hele tiden engageret med møder, både fredag og lørdag, hvorpå ældste Packer præsiderede over en stavskonference. Da vi nåede søndag aften, var vi alle meget trætte. Ældste Packer tog hjem, og jeg blev for at lede et møde om mandagen, sammen med de tilsynsførende for seminar- og institutprogrammet.

Mandag morgen afregnede jeg med hotellet, og tog en taxa til missionskontoret. Jeg sad på bagsædet og gennemgik nogle papirer, da jeg pludselig kom til at se på taxachaufføren. Min første tanke var: „Jeg har travlt, jeg er træt. Og desuden vil han sikkert alligevel ikke være interesseret i evangeliet.“ Men denne fornuftslutning tilfredsstillede mig ikke, specielt ikke da jeg kom i tanker om min tidligere oplevelse sammen med præsident Kimball, og tænkte på den dame i bussen mellem Mexico City og Cuernavaca. Til sidst lænede jeg mig fremover, og spurgte chaufføren: „*Señor siempre ha vivido aquí en México?*“ („Har De altid boet i Mexico City hr?“) „Nej,“ svarede han „jeg er fra Oaxaca.“

„Kan De bedre lide at bo er i Mexico City end i Oaxaca?“

„Nej, jeg kunne bedre lide at bo i Oaxaca end her, men ser De jeg er far til otte børn. Min ældste søn studerer her på polyteknisk læreanstalt, han

skal være ingeniør. Han er færdig i år. Min næstældste søn læser også til ingeniør, og han vil være færdig til næste år. Vores ældste datter læser til revisor.“

Jeg kunne høre at han var meget stolt af sine børn. Så vendte han sig om imod mig og spurgte: „Hvad laver De her i Mexico City?“

„Jeg er her på grund af en særlig opgave, jeg har for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Har De nogen sinde hørt om denne kirke?“

Han rynkede panden og spurgte: „Er det en slags katolsk kirke?“

„Nej,“ svarede jeg „den er helt anderledes. Vi tror at Jesus organiserede sin kirke, sådan som han ønskede den skulle være dengang han var her på jorden, men i årenes løb er der sket et frafald eller et apostasi. Men så kom tiden, hvor Herren besluttede sig til, at det ville være rigtigt at åbenbare sig for de levende profeter igen, og han oprettede sin kirke på jorden.“

Denne enkle forklaring tog omkring 40 sek. Jeg lænede mig tilbage i sædet, og følte mig tilfreds med at jeg i det mindste havde „opladt min mund“.

Det næste, jeg lagde mærke til var, at han satte farten ned, kiggede over sin skulder på mig, og sagde: „Vil De gerne komme hjem til mig, og lære min familie mere om dette?“

„Det vil jeg med glæde,“ svarede jeg, „men jeg skal med flyveren klokken 2 i eftermiddag. Hvis De har tre minutter,

når vi kommer dertil hvor jeg skal, vil jeg præsentere Dem for en ven, og jeg er sikker på at vi kan træffe aftale med en eller anden, som gerne vil komme hjem til Dem, og fortælle Dem og Deres familie noget mere om disse ting."

„Det er godt," sagde han „jeg betaler selv for min taxa. Jeg kan bruge min tid som jeg ønsker, og jeg vil gerne gå med Dem."

Da vi kom til missionskontoret, fik jeg mulighed for at fortælle ham om vort missionærprogram og hvordan det virker. Vi parkerede bilen, og gik ind på missionskontoret, hvor jeg præsenterede Herman Velasquez for præsident Eran Call, som høfligt modtog ham.

Ligesom præsident Call var ved at træffe aftalen, kiggede han ud af vinduet og sagde overrasket: „Ja, men her kommer jo de to ældster, som arbejder i Deres del af byen!" Jeg havde det privilegium, at se Herman Velasquez møde de ældster, som den følgende søndag ville komme hjem til ham og undervise familien om evangeliet.

Nogle uger senere modtog jeg et brev fra præsident Call. Han skrev: „Jeg tror det vil interessere dig at vide, hvad der skete med den taxachauffør, du havde med hen på missionshjemmet forleden dag. Missionærene mødes med ham og hans familie, med hans bror og hans familie, og hans svoger

og hans familie, og sidste søndag var der 11 mennesker til stede i kirken fra disse familier. Det mest spændende ved det er, at de to, som er mest interesserede, er de sønner der læser til ingeniører."

Et halvt år senere kom jeg atter til Mexico City, for at deltage i en konference for unge voksne. Jeg hørte at selv om taxachaufføren endnu ikke havde tilsluttet sig kirken, så var den ældste søn, som læste til ingeniør, blevet døbt og ordineret til præst. Hans bror, den yngre søn som også studerede til ingeniør, var blevet døbt og ordineret til lærer. Jeg glæder mig til en dag at få at vide, hvad der siden er sket – der er sikkert sket meget mere.

Jeg er overbevist om, at hvis vi virkelig fulgte profeternes råd, kunne vi hver især være missionærer ved enhver lejlighed. Så ville vi gøre alt hvad vi kunne, for at finde mennesker som missionærene kunne undervise. Og vi ville opmuntre enhver, som på den måde var undervist og velsignet, til at finde andre, som de kunne bringe evangeliet til. Hvis vi gjorde dette, ville der ikke bare være hundrede og tusinder af nye medlemmer om året, men millioner og til sidst milliarder. Evangeliet er det mest kostbare budskab, vi kan bringe til noget menneske noget sted. „Ville det ikke være godt at lade denne søster (eller bror) vide, hvem vi er?" □

ET BREV UDGJORDE FORANDRINGEN

Mary Johansen

Det var det vanskeligste brev, jeg nogen sinde har skrevet. Jeg vidste ikke hvordan det ville blive modtaget, derfor kæmpede jeg for at finde de rigtige ord.

Det var fem år siden, jeg sidst havde talt med min tidligere mands mor. Jeg havde giftet mig igen, og forsøgte at tilbyde vore fire børns kærlighed til en bedstemor, som ikke havde set eller hørt fra dem i al den tid.

„Gør hvad du mener du bør,“ sagde min mand, selv om han ikke brød sig

særlig meget om tanken. „Begynd ikke på noget, som du senere fortryder,“ sagde min mor.

Men der var et eller andet som tilskyndede mig – en anden ånd som sagde: „Du er nødt til at lade hende vide, at hendes eneste børnebørn lever, har det godt, og er glade.“

Så jeg skrev brevet. Jeg tilbød at glemme hvad der havde været, og talte om fremtidige besøg mellem de kære børnebørn, og venskab med

vores familie. Jeg sendte børnenes skolebilleder med.

Bedstemor June lå på hospitalet, da brevet kom. Hun havde fået en infektion efter en operation, og dette forsinkede helbredelsen, og blev indledningen til en dyb depression. Hun havde levet et ulykkeligt liv, og ingen var særlig overraskede ved at se, hvordan hun opgav viljen til at leve. Tiden gik, mens hun lå på hospitalet – uinteresseret og ufølsomt.

Hendes mand Bill gav hende de breve og kort, som ankom, men det så ikke ud til at hjælpe. Nogle få dage før taksigelsesdagen kom en præst for at give hende den sidste olie. Der var ikke meget håb om helbredelse for hende.

Da Bill denne dag kom med posten, viste June interesse for et af brevene. Hun åbnede det, og børnenes billeder faldt ud på sengen. De rakte begge to straks ud efter billederne. Bill kysede dem atter og atter, og tog dem ind til

sig. June var for svag til at gøre andet end blot kigge på kostbarhederne og græde.

Senere på eftermiddagen sagde hun til en overrasket sygeplejerske: „Jeg er sulten. Vær sød at give mig noget at spise.“ June, som havde fået en ny vilje til at leve, satte sig op i sengen for første gang i mange dage. Det varede ikke længe før hun var stærk nok til at besvare mit brev. Hun var ovenud lykkelig for at læse om børnene, glad fordi vi kunne glemme de tidligere problemer, og spændt på at se sine børnebørn igen.

Den sommer kørte vi til Pennsylvania for at besøge June og Bill, og udveksle kærlighedens store gave og taknemmelighed. Jeg ved ikke om mit brev reddede hendes liv, men jeg ved at Herrens Ånd tilskyndede mig til at skrive. Jeg er dybt taknemmelig, fordi Herrens Ånd tilskyndede mig til det, selv om jeg ikke følte trang til at gøre det. □

EN SKÅL MED SPØRGSMÅL

Nola Carlson

Eftersom den samlede mødeplan har givet os mere tid om søndagen, har vi opfundet en familieleg vi kalder „mormonskålen“. Formålet er at besvare så mange spørgsmål som

muligt om nadvermødets taler og sange. Reglerne er enkle:

1. Hvert familiemedlem skriver et spørgsmål og dets svar på en seddel.

2. Spørgsmålene lægges i en skål, som man synes. (Vi bruger bedste-mors blåmønstrede porcelænsskål).

3. Det familiemedlem, der har været mest ærbødig i kirken, får lov til at trække og stille spørgsmålene. (Hvis I har et mindre barn, kan en voksen hjælpe det med at læse).

4. Man scorer et point for hvert spørgsmål der besvares rigtigt. Hvis det samme spørgsmål går igen, kan man lade de yngste børn besvare dem.

Det lyder enkelt, men prøv at huske hvad indledningssalmen hed, eller hvilke særlige personer der blev nævnt i indledningsbønnen. Måske blev der opretholdt en ny leder eller lærer – hvem var han, og hvilken stilling fik han? De spørgsmål der stilles, kan også være om lærdommene, grundet på oplysninger som er givet i nadvermødets taler.

Nogle få uger efter, vi var begyndt at lege denne leg, kunne vi se en stor forbedring i familiens ærbødighed til nadvermøderne. Det tog ikke lang tid at udvikle en ny følsomhed for tingene, samtidig med en ny evne til at lytte.

Spørgsmål: Hvad sagde bror Smith at vi havde brug for i wardet?

Svar: Flere medlemmer. (Det var tilfældigvis et missioneringsnadvermøde).

Vores 15-årige datter Elsie sagde: „Ja det er svaret, men hvad kan vi lige præcis gøre ved det?“ Vi gik igang med at tilrettelægge en fireside for ikke-medlemmer.

Spørgsmål: Hvor mange fødevarer skal en familie oplagre, for at kunne klare sig selv?

Svar: Til mindst 1 års forbrug. „Far,“ spurgte vores ældste barn, „har vi så meget?“ og så var det atter tid for at vurdere pány.

Spørgsmål: Hvad var Almas største udfordring?

Svar: At hjælpe sin søn, som var kommet på afveje. Min mand og jeg kiggede på hinanden, og huskede på de øjeblikke hvor vi havde bedt for vore børn, mens de kæmpede for at sikre sig deres eget vidnesbyrd. Jeg vil aldrig glemme, de tårer jeg så i vores ene søns øjne, da han kiggede på sine søskende og roligt sagde: „Det var det samme far og mor gjorde for mig.“ Han bar sit vidnesbyrd for familien, og vore hjerter var fyldte i dette øjeblik. Belønningerne ved vores søndagafte-ner har været mere ærbødighed, større viden, større glæde og åndelighed. Vi glæder os virkelig til vores „mormon-skål“ hver uge, hvor vi atter kan nyde nadvermødets ånd. □

EN KVINDES SYN PÅ PRÆSTEDØMMET

Patricia T. Holland

Præsident Spencer W. Kimball sagde ved en fireside til kirkens kvinder: „Vi, der er Guds åndelige børn, har fuldstændig ligeret.“ Han fortsatte derpå: „I disse ting ligger dog det tilsagn, at vore roller og opgaver skulle være forskellige.“ (*Den danske Stjerne* maj 1980, s. 163)

Jeg tror at vi hver især har en særlig mission, som vi skal udfylde på denne jord, og jeg vil gerne citere L&P

121:25, med et par mindre ændringer og tilføjelser: „Thi der er sat en tid for (enhver mand og kvinde) efter (deres) gerninger.“

Og i L&P 46:11-12: „Thi alle har ikke fået hver gave; for der er mange gaver, og enhver har fået en gave gennem Guds Ånd.

Nogle har fået en gave og andre en anden, så alle kan få gavn deraf.“

Jeg tror at vi har indgået hellige pagter i det førjordiske råd, med hen-

syn til vores opgave for at opbygge Guds rige her på jorden. Til gengæld har vi fået løfte om de talenter og den magt, som er nødvendig for at vi kan udføre disse meget specielle opgaver. Jeg vil gerne atter citere præsident Kimball: „Husk, at i den verden vi kommer fra, fik trofaste kvinder overdraget bestemte opgaver, medens trofaste mænd blev forudordnet til særlige præstedømmeopgaver . . . I skal stå til regnskab for de ting, som for så lang tid siden blev forventet af jer, nøjagtigt som dem vi opretholder som profeter og apostle!“ (*Den danske Stjerne* maj 1980, s. 163) Jeg tror også at disse rolleopgaver er ligeså forskellige fra kvinde til kvinde, som de er fra mand til kvinde.

Vi har alle lært at vi bør have idealer. Det er godt at have nogen at se op til. Der ligger dog en stor fare i at ønske, at blive nøjagtigt som en anden er. Det vil føles som en konkurrence, og der kan komme jalousi og nederlag. Ikke to mennesker er ens. Nogle kvinder har fået store familier og andre små, og nogen slet ingen overhovedet. Mange hustruer anvender deres evner og talenter til at støtte deres ægtefælle i hans arbejde som samfundsleder, forretningsmænd, stavspræsidenter, biskopper eller generalautoriteter, og til at hjælpe børnene i deres udvikling. Andre kvinder anvender deres evner og talenter direkte som ledere. Atter andre kvinder anvender deres evner til både at støtte deres ægtefælle og virke som ledere selv. Vi ved allesammen at der var stor forskel på de opgaver, som Mary Fielding Smith og Eliza R. Snow havde. (Mary Fielding Smith – 1801-1832 – Hyrum Smiths hustru, og mor til kirkens 6. præsident

Joseph F. Smith. Eliza R. Snow – 1804-1887 – digter, og hjælpeforeningens anden præsidentinde). Men begge søgte de ivrigt at udføre Herrens vilje. Begge søgte at blive gift og få en familie. Begge gav de alt, hvad de havde, for Guds rige.

Det er derfor tydeligt at vores største opgave er, at leve så vi er værdige til at vide, trin for trin, hvad Herren ønsker af os, idet vi husker på at vi lejlighedsvis i vore dage, på grund af denne verdens begivenheder og forfængelighed, kan komme til at ønske at gøre noget, som vi måske ikke indgik pagt om at gøre for længe siden. Vi må være villige til at leve, og bede som Maria, Jesu moder, gjorde, dengang englen overdrog hende hendes opgave, og hun svarede: „Mig ske efter dit ord!“ (Luk. 1:38)

Lad mig give et kort personligt eksempel.

Den tidligere rådgiver i Unge Pigers hovedpræsidentskab, søster Ardeth Kapp, bor et par huse fra mig, og I ved hvilket enestående arbejde hun har udført i Guds rige. Ardeth er en af de reneste, sødeste, stærkeste kvinder jeg kender. Hendes mand, Heber, giver os stor styrke som stavspræsident. Familien Kapp er endnu ikke velsignet med børn. Et par huse længere henne til den anden side bor Joan Quinn. Joan er også en af de reneste, sødeste og stærkeste kvinder, jeg kender. Hun har en stor indflydelse på alle, som kender hende. Hendes mand Ed er en strålende og dygtig mand – de udgør en anden stabil og inspirerende indflydelse i vores tilværelse. Familien Quinn er velsignet med tolv børn. Min mand og jeg gør, hvad

vi kan, i Guds rige. Vi er velsignede med tre børn.

Nogle af de kvinder, jeg kender, er endnu ikke velsignet med en ægtefælle. Men alligevel er de også med til at opbygge riget hver eneste dag, og er en personlig velsignelse for mig, når vi er sammen. Jeg kan nævne fire andre meget forskellige eksempler – Carolyn Rasmus og Marilyn Arnold, som er nogle af mine kostbare og kære venner, samt Randi Greene, min mands dygtige sekretær, som giver os meget i vores tilværelse personligt, såvel som på sit arbejde, og den sygeplejerske, som for nylig passede mig, da jeg havde gennemgået en alvorlig operation, og der stødte livsfarlige komplikationer til. Jeg kunne selvsagt føje det ene navn efter det andet til listen af kvinder, som har velsignet mig og kirken. Formålet med at nævne alt dette er at fortælle, at Ardeth og Joan, og Carolyn og Marilyn, og Randi og Pat, alle er meget forskellige. Lige nu har vi meget forskellige opgaver i livet. Måske vil rollerne forandres for hver af os i de kommende år. Vi må hver især ønske at gøre det rette, søge det rette, og give alt hvad vi har i os til Guds rige, med øjet alene fæstet på Gud og de pagter vi har indgået.

For at gøre dette er vi naturligvis nødt til at holde os nær til Ånden, ved at bede, studere og leve retfærdigt, og ikke at lade os aflede, eller forfølge egoistiske mål, som går imod Herrens hensigter med os, og som kan være årsag til at vi svigter. Der sker dette, tror jeg, at vi vil blive skuffede, og føle os svigtede, således at vi ikke føler den fred og tryghed, som kun kan komme, hvis vi opfylder den mission vi har

fået. Men hvilken rolle vi end har fået, er vi nødt til at søge den gennemført ved en retfærdig levevis, og personlig åbenbaring. Vi må ikke forlade os på en arm af kød, og ej heller på mænds eller kvinders filosofier. Vi må have vores egen personlige liahona. Det er præcis, hvad Herren også forventer af præstedømmet.

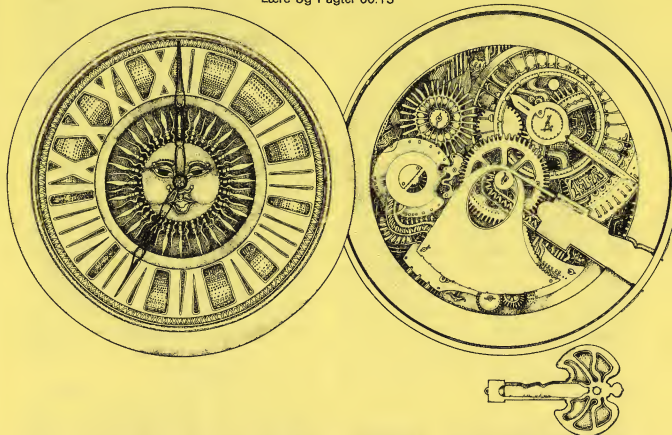
Alt dette eksisterer faktisk, for at vi i højere grad kan værne om forskellighederne – ikke kun mellem mand og kvinde, men også mellem kvinder. Når vi taler om forbindelsen, mellem kvinders særlige opgaver og mænds præstedømmeopgaver, synes jeg det er meget mere nyttigt at tale om pligter og ansvar, frem for „rettigheder“. Jeg er simpelthen træt af rettighedskampe, rettighedsbevægelser, og rettighedsmarcher – for mænd, kvinder eller enhver anden slags. Derfor vil jeg gerne tale om pligter, og dertil vil jeg gerne anvende et citat, nemlig disse betagende linier af den russiske forfatter Alexander Solzhenitsyn (1918-):

„Det er nu på tide, at man i vesten ikke så meget kæmper for *menneskeret* som for *menneskepligt*.“ („A World Split Apart“ *National Review*, 7. juli 1978, s. 838. Fremhævelse tilføjet). Jeg tror at vore rettigheder ordner sig, hvis vi reagerer på vore ansvar – om vi er mænd eller kvinder. Mens jeg støttede min mand, da han læste til sin doktorgrad på Yale universitet, sagde vores nabo, som dengang var reserve-læge i psykiati en dag til mig, at jeg bar tydelige præg af kedsomhed. Jeff havde dengang ikke blot travlt med at studere, i sit forsøg på at færdiggøre fire års studier på tre år, men han sad også i stavspræsidentskabet, og hjalp

*Du skal ikke bortsløse din tid, ej
heller skal du begrave dit talent, så
ingen blive bekendt dermed.*

Lære og Pagter 60:13

FRA VEN TIL VEN

Charles A. Didier

Barndommen er en herlig tid, hvor vi opdager mange ting i verden omkring os. Det er også en tid, hvor vore forældre lærer os de retfærdige principper, som styrer

denne verden, og dette forbereder os til de utallige udfordringer, vi går i møde.

En af de vigtigste udfordringer, vi har fået af vor Frelser, er at bringe

sjæle til ham. Vor elskede profet, præsident Spencer W. Kimball, beder enhver dreng om at forberede sig til at blive en værdig missionær. Mange drenge og piger spekulerer på, hvordan de kan blive værdige til at blive kaldet på mission for Herren, Jesus Kristus. Forældre og præstedømmeledere vil hjælpe med at besvare dette spørgsmål, men det endelige svar er altid jeres. Jeres, fordi det I gør nu, som børn, vil blive til vaner – gode vaner, hvis I gør gode ting, men dårlige vaner, hvis I gør dårlige ting. Alle jeres vaner vil tilsammen danne jeres personlighed, og jeres personlighed vil til dels være afgørende for, om I vil følge Herrens belæring eller ej. Lad mig delagtiggøre jer i et vigtigt princip, som kan hjælpe jer til at opbygge en kristuslignende personlighed. Hvis I adlyder dette princip, vil I følge Herrens bud og udvikle de gode vaner, som er nødvendige for at blive missionær. Princippet findes i Lære og Pagter afsnit 60 vers 13, og I kan huske det ved at se et vækkeur foran jer.

Hvad sker der, når jeres vækkeur ikke ringer til tiden, eller måske overhovedet ikke ringer? Ja, I vil komme for sent i skole, til bussen, eller til et møde, og I vil blive kede af det og skuffede, fordi I er for sent på den. Klokkeren minder jer om jeres pligt, om at det er tid til at handle. I synes måske også det er en påmindelse, som hjælper jer til bedre at administrere jeres tid,

specielt til at gøre Herrens arbejde.

Vækkeuret kan ringe, fordi der er en fjeder i uret. Hver gang I hører klokken ringe, så tænk på at det er kraften i fjederen, der får den til at ringe. Det får jer til at springe ud af sengen. Men før uret kan ringe, har I dog brug for en nøgle, som kan trække fjederen op. Og det er en udfordring til jer, altid at sørge for at bruge denne nøgle. Hvis I glemmer at trække fjederen op, vil den lille hammer ikke bevæge sig, og uret vil ikke virke.

Somme tider tænker jeg, at bønnen kunne sammenlignes med at trække et vækkeur op. Det er nøglen til kommunikation med vor himmelske Fader. Og ligesom et vækkeur ikke vil ringe, medmindre fjederen er trukket op, så vil man heller ikke være i harmoni med Herren, hvis ikke man bruger bønnens nøgle. Når man gør dette, vil man blive mindet om, at man er Guds barn, at han lytter til vore bønner og kender vore ønsker om at være lydige.

Jeg er taknemlig for mit vækkeur, fordi det ikke alene fortæller mig, hvad klokken er, men også minder mig om at det er tid til at tænke på at bede. Det minder mig om, at jeg ikke skal spilde min tid, at jeg bør udvikle mine talenter og dele dem med andre. Det er en af måderne, hvorpå jeg kan vise vor himmelske Fader min kærlighed.

Vi er Guds børn, og vor tid er hans tid, som han har givet os, for at vi kan tjene ham. □

Haroon sad under et ensomt acacietræ, der spredte sine grene ud som en kæmpeparaply, og beskyttede ham mod den brændende sol. Han sad og kiggede ud over nomadekolonien i det tørre Somalia, den der nu var hans hjem.

Disse runde hytter ligner meget de høstakke, jeg altid så æslerne slæbe til markedet i Mogadishu i Somalia, tænkte han. Han havde

et længselsfuldt blik i øjet. Hvad bestilte hans far nu? spekulerede han på. Jeg ville ønske jeg kunne sidde derhjemme og nyde havbrisen, og spise min mors lækre „bariis iyo maraq“ (ris med kødsovs). Vores hus er stort nok, så vi kan bo i det. Her er jeg nødt til at bøje mig forover, for at komme ind i aqalen (hytten). Den er lige stor nok til, at nogle af os kan sove derinde.

Kameler og undervisning i Somalia

Mary Gehman

Landskabet, der strækker sig til horisonten i alle retninger, var fladt som de flade kurve han havde set Amina flette af barkstrimler. I nærheden stod nogle få lave buske, hvor gederne samlede omkring som kyllingerne omkring en høne. Længere borte kunne han se de store kamelflokke, som hørte til kolonien.

Der var så stille, mens Haroon blev ved med at tænke på sit hjem, der lå 800 km mod syd. Så kom han i tanke om hvad præsident Muhammed Siyad Barre havde sagt. Før eleverne blev sendt ud for at deltage i denne undervisningskampagne havde han sagt til dem: „Haddaad taqaan bar, haddaadan aqoon baro (hvis du ved noget, så undervis; hvis du ikke ved noget, så lær).”

Haroon havde været sikker på, at han havde meget at lære nomaderne. Han var ivrig efter at lære nomaderne at læse og skrive somaliproget. Nomaderne udgjorde 70% af somalifolket.

Somaliproget var kun blevet talt og aldrig skrevet før den 21. oktober 1972, da revolutionsregeringen, som havde siddet i tre år, bekendtgjorde, at det nu skulle skrives.

Haroon syntes stadigvæk at det var lidt underligt at skrive og læse somalisk. Når der skulle læses, havde det altid været på et fremmed sprog. Han havde altid haft det således, som dem der taler engelsk hjemme, men er nødt til at bruge fransk alle andre steder. Der

En dreng fra byen lærer at læse en kamel.

ville ikke være hverken bøger eller ugeblade på engelsk, for alt hvad man kunne læse og skrive var på fransk.

Haroon var kun fire år, da han begyndte at gå i skole for at studere koranen, der er muslimernes hellige bog. Han sang den arabiske tekst sammen med sine klassekammerater, men forstod den ikke.

Da Haroon var 7 år, begyndte han at lære engelsk.

„This is a book (dette er en bog),” sagde skolelæreren.

Og 30 stemmer gentog: „This is a book.”

Alle somalier, som havde gået i skolen tidligere, måtte lære et fremmed sprog, men de havde ikke mulighed for, at lære at læse og skrive deres modersmål. Kun ca. 5% af folket kunne få en

ordentlig uddannelse. Der var forskellige, som havde forsøgt at skrive på somalisproget, men op til 1972 var det ikke lykkedes.

Haroon huskede hvor spændende det var, den dag det blev bekendtgjort at sproget ville blive skrevet med det samme alfabet, som man anvendte på engelsk. Flyvemaskiner havde smidt flyveblade ud over hele byen, for at fortælle folk den gode nyhed.

Lige på en gang begyndte folk at lære at læse og skrive somalisk.

Tre måneder senere sagde Haroons far, der var ansat på et offentligt kontor: „I næste uge skal jeg op til en læseprøve i somalisk, for at kunne beholde mit arbejde.“

Samme uge sad Haroon, og tre af hans venner, på en fortovsrestaurant og drak en krydret drik. Jama kom løbende hen til dem, og viftede med den første udgave af den daglige avis på somalisk.

„Se her!“ råbte han. Og han læste med stolthed navnet: „Xiddigta Oktoobar (Oktober Stjerne)“

Snart sad 5 hoveder bøjede over avissiderne og lavede lyde over kendte ord der så mærkelige ud på tryk.

Radio Mogadishu begyndte at udsende læsekurser hver dag. Nu lærte alle i byen at læse. Undervisningen påbegyndtes overalt i byen.

I august 1974 nåede læsekampagnen ud til nomaderne i busklandet. Alle skoler, undtagen tekniske skoler, og højere skoler, blev

lukket i et år. Elever fra 14-års alderen blev sendt ud i busklandet, for at undervise nomaderne i at læse og skrive somalisk.

Tusindvis af elever fik tildelt forskellige områder i landet. Haroon var en af eleverne. Han gik op til myndighederne og fik udleveret materialer. „Nabad miyaa,“ hilste han.

„Haah waa nabad weeya,“ lød det muntre svar. „Her er alt hvad du behøver Haroon: et tæppe til de kolde nætter i busklandet, en tavle som kan foldes sammen, og som også er opbevaringssted for en æske med tavleklud, pen, blyanter, en læsebog og en protokol.“ Nabad Gelyo. Llaah ha ku barakadeya. (Gå i fred med Guds velsignelse).

Haroon gik i gang med stor selvtilid, men han opdagede snart at nomadehøvdningen ikke var interesseret i at lære noget som helst af en ung, der kom fra byen, og som intet kendte til kameler. Kun børnene og nogle af kvinderne deltog i undervisningen – somme tider. Haroon længtes efter sin fars bekvemmelige hus, især efter en masse vand til et brusebad. Han længtes efter at tale med sine venner, for her blev han ignoreret af de fleste.

Da Haroon var allerlængst nede mødte han Osman, en tidligere skolekammerat som rejste rundt med en anden gruppe nomader. Osman var fuld af begejstring for læsekampagnen, og alt hvad han kunne lære af nomaderne. „Jeg

En opmærksom klasse med unge piger.

har oven i købet hjulpet dem med at læsse kamelerne til denne tur," sagde han og grinede. „Jeg har aldrig før rørt en kamel. Og ved du hvad?" fortsatte Osman, idet han strøg hen over kamelen som stod i nærheden. „Det her dyr adlød mig præcist, da jeg befalede det at rejse sig, efter at vi havde læsset det.“

Da de havde taget afsked, tænkte Haroon på, hvad Osman havde sagt, og hvordan han tilsyneladende nød sin oplevelse. Jeg tror, jeg kun har tænkt på den ene del af præsidentens udfordring. Jeg syntes, jeg vidste så meget, som nomaderne skulle lære, at jeg ikke tænkte på at lære noget af dem. Og så gentog han stille præsidentens ord: „Haddaad taqaan bar, haddaadan aqoon baro. (Hvis du

ved noget, så undervis, hvis du ikke ved noget, så lær).“

Den aften rykkede han nærmere mændene omkring bålet. Han blev fanget af de historier, høvdingen Abdi fortalte om somaliernes fordums helte. Lige før Haroon faldt i søvn tænkte han, at han burde nedskrive disse historier på somaliproget. Men den næste dag var der hverken tid til lektier eller til at skrive historier, for kolonien måtte flytte for at finde nye græsgrange.

Haroon forsøgte at hjælpe til. Da de endelig var ankommet til deres nye område, følte Haroon næsten at han hørte til gruppen. Men han følte sig også syg, som om han havde feber. Han klagede ikke, men da Abdi hørte om hans sygdom, blev han bekymret. Han sendte en ung mand ud for at finde en særlig plante, som anvendtes mod feber. Til Haroon sagde han: „Du vil måske hellere hjem til din far? Busklivet er hårdt.“

Men Haroon havde besluttet sig til at blive. Nu var han lige så ivrig efter at lære som efter at undervise. Da han var kommet sig, opdagede høvdingen, Haroons ægte ønske om at lære noget om nomadelivet, og blev mere venlig. Han beordrede sit folk til at deltage i lektierne.

Om eftermiddagen, når de unge samledes i acacietræets skygge, lagde kamelerne sig somme tider også i skyggen ved siden af dem. Det var meget anderledes end det

klasselokale i byen, hvor Haroon havde studeret engelsk. Her hang tavlen i et træ, og den stærke, skarpe lugt af kameler hang i den støvede luft.

Nogle af nomaderne var ivrige elever og hjalp de andre. Små børn sang alfabetet mens de vogtede geder. De skrev bogstaver i støvet, mens gederne nippede til alt hvad de kunne få fat i.

En aften, da fuldmånen skinnede over kolonien, oplæste Haroon en historie, som høvdingen havde fortalt nogle uger før. Mændene sad tryllebundne, og indså for første gang at disse tegn kunne bruges til at fortælle en kendt historie.

Høvding Abdi sad i dybe tanker, da Haroon var færdig. „Det er godt, Haroon,“ sagde han. „Hvis vi skriver vores historie, vil vore børn aldrig glemme den. Jeg må også lære at skrive.“

Høvding Abdi blev en ærlig elev, og hans stadige opmuntringer fik andre til at komme regelmæssigt. Senere blev der afholdt en stor højtidelighed i Mogadishu, da Haroon og tusinder andre drenge og piger vendte hjem til hovedstaden, efter otte måneder blandt nomaderne. Langs gaderne stod folk opstillet for at byde dem velkomne, og for at fejre gennemførelsen af endnu en indsats i kampen mod analfabetismen.

Skolerne åbnede igen, og de unge vendte tilbage og fortsatte deres studier. Men der var sket en forandring. Oplevelserne i busklandet

havde ændret dem, og givet dem større påskønnelse og forståelse for nogle af de problemer, deres land stod overfor. Mange havde nu en større respekt for nomadernes evner til at overleve i den barske ødemark. De kunne også bedre påskønne deres forfædres somalinomadekultur.

Et halvt år senere, da Haroon en dag var på vej hjem fra skole, gennem byens støjende gader, mærkede han pludselig en stærk umiskendelig lugt som af kameler. Minderne for rundt i hans hoved. Så så han kamelhjorden komme rundt om hjørnet for enden af husblokken. De puffede til hinanden, da biler og taxier brugte deres horn. En buskmand var på vej med hjorden til slagteriet. Haroon gik hen for at hilse på nomaden og opdagede, at han kendte høvding Abdis gruppe godt nok.

Manden gav Haroon et brev med der bar præg af, at han havde gået rundt med det i sin kappes folder i mange dage. Haroon åbnede det og læste hilsener fra mange i kolonien. Det var skrevet af selveste høvding Abdi. Han takkede Haroon, fordi han havde undervist ham og hans folk.

Haroon var lykkelig for at få at vide, at de nu også fulgte præsidentens ord:

„Hvis du ved noget, så undervis; hvis du ikke ved noget, så lær.“ □

Fotografier af forfatteren

ABEGRIN

Af Roberta Fairall

Kan du finde en papegøje, en salamander, en banan, en snegl, et dovendyr, en bi, en myresluger, en sommerfugl, en kolibri, en slange, en tudse og et pilehoved skjult i løvet?

til ved at tjene ekstra penge, som lærer for to institutklasser på Yale, og en på Amherst College, hvilket gjorde det nødvendigt at køre 145 km hver vej, en gang om ugen. Jeg var hjemmegående med to små børn, og forsøgte at få et ungt studerende ægtepars sparsomme budget til at strække til. Jeg arbejdede også ivrigt i kirken som en ung hjælpeforeningspræsidentin-

Vi må hver især ønske at gøre det rette, søge det rette, og give alt hvad vi har i os til Guds rige.

de. Denne nabo sagde, i sin bekymring og virkelige ønske om at hjælpe, til mig: „Pat, hvorfor kræver du ikke dine rettigheder, og glemmer alt om dette her?“ På det tidspunkt vidste jeg, gennem bøn, at mine rettigheder, hvad de end var, måtte ses i perspektivet af min forpligtelse til at nå langsigtede mål. Jeg har i virkeligheden aldrig tænkt på, at Jeffs eksamen kun gjaldt hans fremtid. Og jeg har heller aldrig syntes, at børnene kun tilhørte mig. Vi var sammen om det hele og vi spildte ikke vores kræfter på at råbe op om rettigheder. Det var en anspændt og vanskelig tid, men den varede kun tre år. Den direkte følge, af den støttende rolle jeg den gang spillede, er at jeg nu har tid, midler og vidunderlige muligheder for at dyrke mange

af mine interesser og talenter, foruden at være hustru og mor. Ydermere ved jeg – og jeg elsker denne tanke – at min rolle og mission, i den sidste ende altid vil omfatte den særlige glæde det giver, at yde en kærlig og klog støtte til andre, mens de udfylder deres opgaver.

Hvis du har til opgave at støtte – og mange af os har ofte den rolle – må vi studere og forberede os tilstrækkeligt, så vi overfor verden klart kan fastslå, at vi ikke undskylder at vi er en styrke for hjemmet, men at vi snarere søger at gennemføre det, som vi prioriterer højest – personligt, samfundsmæssigt og teologisk.

For nogle måneder siden deltog jeg, sammen med min mand, i et to ugers seminar i Israel, for muslimer, kristne og jøder. De deltagende var avisredaktører, tidligere ambassadører, præster, rabbinere, universitetsledere og professorer. I løbet af disse to uger havde næsten enhver af deltagerne sat sig for at forhøre mig om mormonkvinder. Selv om mange af de andre hustruer, der var tilstede, levede ligesom jeg – var hjemmegående husmødre og opdragede børn – var jeg den eneste der blev udspurgt.

Der vil blive lagt mærke til os. Vi bør være et lys på bakketoppen. Det er vort ansvar at studere, forberede os og arbejde, så vi klart og tydeligt kan belære om sandheden i vore prioriteter og privilegier, som kvinder i kirken. Overvej, i lyset af sådanne pligter (i modsætning til rettigheder), den åbenbaring, vi alle er kommet til at holde så meget af, og som Joseph Smith fik i Liberty fængslet. Er det ikke ironisk at tænke sig, at et sted med så få rettigheder, så lidt frihed, og så

megen korrupt myndighed, skulle blive baggrunden for sådanne dybsindige åbenbaringer om rettigheder og frihed, og anvendelsen af myndighed? Jeg antager, at det netop er i sådanne omgivelser Herren for alvor kan have vores fulde opmærksomhed, og at han benytter vore pinsler – i dette tilfælde Joseph Smiths pinsler – til at understrege de meget vigtige instruktioner. Vi kan læse om dem i 121 afsnit i Lære og Pagter. (Se L&P 121:34-37,39,41-42,45-46).

Det syntes vigtigt for os at lægge mærke til, at mens Herren taler til profeten Joseph om rettigheder – og han taler om rettigheder – blev åbenbaringen ledsaget og støttet, samt omgivet af alle mulige instruktioner om pligt og ansvar. Præstedømmets privilegier er ikke adskilt fra pligter, og ej heller fra kvindernes privilegier.

Jeg tror at vore rettigheder ordner sig, hvis vi reagerer på vore ansvar – om vi er mænd eller kvinder.

Læg mærke til L&P 121:34 – hvorfor er så få udvalgte, når så mange er kaldede? „Fordi deres hjerter er de verdslige ting hengivne og de tracter efter menneskelig ære.“ (L&P 121:35)

Denne verden er ikke vort endelige hjem, og selv om vi er nødt til at leve

her, og leve for at opbygge os selv, så er vi kristne ikke nogen sinde for alvor af denne verden. Og vi bør ikke søge efter dens ros. Jeg citerer atter præsidet Kimball:

„Blandt de virkelige heltinder i verden, af dem som vil komme ind i kirken, er kvinder som er mere interesseret i at være retfærdige end i at være selviske. Disse sande heltinder er i besiddelse af virkelig ydmyghed, idet de sætter større pris på retskaffenhed end berømmethed. Husk at det er lige så forkert at gøre nogle ting, bare for at kvinder skal lægge mærke til det, som der er at gøre det for at mænd skal lægge mærke til det.“ (*Den danske Stjerne*, maj 1980, s. 166)

Denne verden er ikke vort hjem. Vi må ikke engagere vort hjerte for meget i tingene her. Vi må ikke i højere grad søge menneskers end Guds ros. Det vil sige, at det må vi ikke gøre, hvis vi tror på at Guds rige, som vi kender det nu i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, har fremgang under Guds hænder, så himlens rige kan komme. Intet må aflede os fra at tro, eller fra vores mission, så fredsfyrstens sejrende tilbagekomst virkelig kan blive alvor. Vi skal bare huske på en vigtig ting: „At præstedømmets (og kvindernes) rettigheder er uadskilleligt forbundet med himlens kræfter, og at himlens kræfter ikke kan kontrolleres eller bruges uden ved retfærdighedens grundsætninger.“ (L&P 121:36)

Er det ikke interessant at rettigheder, som Herren nævner det her, ikke syntes at have noget at gøre med, om man er mand eller kvinde? Selv om der i skriftstedet tales om præstedømmet, så er det klart, at enhver kvindes

rettigheder og magt virker på nøjagtigt de samme betingelser. Dette er reglerne for alle og enhver – mænd, kvinder, sorte, hvide, træl eller fri (se 2 Nephi 26:33). Hvis vi holder budene – de bud, som er så almindelige for os allesammen – så kan den dag komme, hvor Gud, som en evig belønning, vil sige til alle og enhver, mænd som kvinder: „Vel, du gode og tro tjener, du har været tro over lidt, jeg vil sætte dig over meget.” (Matt. 25:21)

Når Herren taler om retfærdighed, er der ingen konflikt mellem kønnene – hvilket får mig til at spørge, hvorfor der udøves en så utrolig energi, af sidste dages hellige mænd og/eller kvinder, på emner som kvinder og præstedømmet?

Jeg vil gerne give et svar på mit eget spørgsmål. For mig ser det ud som om, at hvis der er en konflikt er det fordi nogle, mand eller kvinde, ikke efterlever Jesu Kristi evangelium. Jeg siger ikke at den, der har sådanne bekymringer, ikke efterlever evangeliet. Måske er det sandt, måske er det ikke. Det jeg siger er, at der er nogen som ikke efterlever evangeliet. Et eller andet sted er der, på en eller anden måde, løfter som ikke bliver holdt, eller forpligtelser som ikke bliver holdt i ære. og således gør det skade. Ansvarer påhviler således os allesammen, mænd som kvinder, vi må efterleve forskrifterne i afsnit 121 samt alle de andre ting, som kræves for at være et kristent eksempel. Med et sådant kærligt forhold, mellem mænd og kvinder, og med sådanne løfter, vil smerter, fortvivlelse og skuffelser forsvinde i denne verden. Jeg tror det af hele mit hjerte. Løsningen på vore udfordringer er evangeliet (præstedømmet), og

ikke om det er mandlige eller kvindelige løsninger. Det er løfter til de trofaste. Læg atter mærke til de smukke gaver, som loves i vers 45 og 46. Lad mig slutte med et konkret eksempel, om et menneske som ikke er

Hvis vi lytter for meget til verdens røst vil vi blive forvirrede og for dærvet. Vi må holde fast ved Ånden.

medlem af vores kirke. Tidligere præsident for Brigham Young universitetet, Dallin H. Oaks har fortalt mig hvordan det, jeg her har forsøgt at give udtryk for om valg og forpligtelser, på en inspirerende måde er blevet bragt i anvendelse. Som I sikkert ved, havde præsident Oaks, som ung jura-professor, nær tilknytning til dommer Lewis M. Powell, som nu er højesteretsdommer i De forenede Stater. Dommer Powells datter havde for nylig selv taget en fin juraeksamen, hvorefter hun påbegyndte en vellykket juridisk karriere, næsten samtidig med at hun blev gift. Nogen tid efter fik hun sit første barn. Præsident Oaks, som var en personlig ven af familien, ringede en dag og blev behageligt overrasket over at finde den unge mor hjemme hos sit barn hele dagen. Da han spurgte hende om hendes beslutning, svarede den unge kvinde: „Åh, jeg vil vende tilbage til

juraen engang med tiden, men ikke nu. For mig er sagen ganske enkel. Alle og enhver kan tage vare på mine klienter, men kun jeg kan være mor for dette barn." Hvilken skarpsindig løsning på en sag, som hun sagde var ganske enkel! Og den syntes at være ganske enkel, af den måde hun nærmede sig den på, ikke i kraft af rettigheder, men først og fremmest i kraft af ansvar. Jeg tror ikke sagen havde været helt så enkel, hvis hendes indstilling havde været: „Det drejer sig om min karriere" eller „det er mit liv". Men hun bekymrede sig om sine pligter. Når man ser det på den måde, vil sagen og løsningen være ganske enkel.

Vi har allesammen rettigheder og vores frihed til at forfølge dem. Så meget har Herren lovet os. Jeg tror derfor at

det kritiske punkt, for os sidste dages hellige kvinder, er at vi ikke føler os tvunget til at træffe retfærdige valg, men at vi træffer dem af vores egen fri og alvorlige vilje. Noget af den smerte, de skuffelser og den depression, vi hører om, kommer af at nogle føler sig pressede eller tvunget til at træffe bestemte valg. Vi bør flittigt, og med en bøn i hjertet, søge det lys, der opmuntrer vore hjerter og tanker til et oprigtigt ønske om at nå resultaterne ved at træffe retfærdige valg. Vi bør bede om at kunne se som Gud ser, at tilpasse vore tanker, så vi kan se tingene i et evigt perspektiv. Hvis vi lytter for meget til verdens røst, vil vi blive forvirrede og fordærves. Vi må holde fast ved Ånden, og det kræver daglig årvågenhed. □

Fra en tale holdt ved Brigham Young universitetets kvindekongress den 1. februar 1980. Anvendt med tilladelse af Brigham Young University Press.

ET VIDNESBYRD OM BØRN

Susan Tanner Holmes

Det var til et nadvermøde, at jeg lærte bedre at værdsætte kraften i en mors undervisning. En ung hjemvendt missionær, Clint Jordan, fortalte om sin mission, og de mange forskellige oplevelser, han havde haft ved at undervise i evangeliet.

Men så sagde han noget, som gjorde mig til mere end blot en tilfældig tilhører. „Men jeg ville i virkeligheden slet ikke have haft nogle af disse oplevelser,“ sagde han „hvis ikke min mor havde lært mig bønnens virkelige værdi af at bede“.

Han fortsatte: „Jeg kan stadig høre min mors stemme, atter og atter sige: 'Clint der er ingen grund til at være bange. Når som helst du er alene, eller du begynder at blive bange, så husk at vor himmelske Fader altid er hos dig.'“

Han fortalte, at han mange gange i sit liv havde fundet trøst og styrke i disse ord. Men den første oplevelse, som han satte virkelig pris på i forbindelse med at få svar på en bøn, understregede værdien af at undervise børn i en tidlig alder.

Som dreng havde han til opgave hver dag, at gå over 3 km ud i markerne tidligt om morgenen, for at hente familiens køer ind til malkning. Mens han gik lagde han mærke til de gyldne og orangefarvede solstråler, som strømmede ned gennem skyerne, eller

de glitrende dugdråber på de høje gule solsikker.

Men der var en morgen, sagde han, som var helt anderledes. Tågen lå lavt over jorden, og mens han spadserede ned over markerne blev tågen tættere. Og ganske langsomt, lige før solen kom frem over bjergene, blev han helt indhyllet i tåge. Han begyndte at fløjte, i et forsøg på at få herredømme over den paniske rædsel, som kom over ham. Men selv om han fløjtede, begyndte han at ryste i sin ensomhed, og af frygt for det mørke, som syntes at indhylle ham i et fugtigt tæppe.

I det øjeblik, han følte sig fuldstændig fortabt over vejret, huskede han sin mors råd: „Der er ingen grund til at være bange, husk at vor himmelske Fader altid er med dig.“

Den 6-årige Clint knælede ned i det dugvåde græs, og bad til den eneste ene som kunne hjælpe ham. Hans enkle barnlige tro var ikke forgæves. Da roen var faldet over ham, åbnede han øjnene og så en ko på vej hjem. Den gik lige i nærheden af ham. En stille røst inden i ham sagde, at han skulle følge dyret. Clint holdt fast i dens hale, og snart efter trådte han ind i den varme stald, hvor hans far var ved at forberede malkningen.

(Forts. s. 36)

CATHARINES TRO

Små billeder fra Catherine Jane Cottam Romneys liv

Clifford J. og Marsha Romney Stratton

Det var vinteren 1888 i Juarez kolonien i Mexico og familien Romney var ved at dø af sult. Miles, Catherines mand havde været væk i nogle måneder, i et forsøg på at finde arbejde et eller andet sted. Til trods for Catherines omsorg og sparsommelighed var næsten al maden spist. Hun bad en bøn, og overvejede sine muligheder, hvorpå hun sendte sin 12-årige søn, Thomas, og sin 14-årige søn, George, ud på jagt. Ingen af drengene havde nogen sinde affyret et gevær, og der var en vis fare ved at sende dem alene ud i de øde bjerge, men sulten var en virkelighed. De tog familiens 11 mm winchester riffel og drog begejstrede afsted til Spring Creek.

Da de var nået ca. 1 1/2 km op langs vandløbet, så de pludselig en stor bukke, stå med siden til, ca. 70 m væk. Det var med stor spænding at George sigtede og skød. Bukken vendte nysgerrigt hovedet, og så på dem, tilsyneladende berørt af støjen. Det andet skud ramte lige mellem øjnene, selv om George havde sigtet midt på dyret.

Da spændingen havde lagt sig blev drengene klar over, at de hverken havde kniv eller mulighed for at få bukken hjem. Mens Thomas holdt vagt løb George hjem efter en kniv, – ingen nem opgave, idet han var barfodet og måtte løbe frem og tilbage for ikke at fryse om fødderne.

Da George kom tilbage med deres to yngre brødre, på 10 og 11 år, var det begyndt at sne. De var alle barfodede. De havde ikke kræfter nok til at sprætte dyret op, så de begyndte at trække det hjemad, 6 km. De måtte hvile hvert andet øjeblik, og selv om Catherine kom et øjeblik efter, bevægede de sig kun langsomt fremad. Det var med stor taknemmelighed de fik øje på deres nabo, Helaman Pratt, som kom ridende imod dem på et pakæsel. Han havde hørt skuddet, og var kommet for at hjælpe.

Den aften festede man med det dejligste dyrekød, der nogen sinde er blevet spist.

Dette var en historie man værnede om i familien, og den blev fortalt igen og

igen, til børn og børnebørn – og blandt dem er barnebarnet Camilla Eyring, som en dag skulle blive gift med Spencer W. Kimball.

Men man fortæller mere end denne historie, når man taler om Catherine. Hun blev født den 7. januar 1855, 16 måneder efter at hendes forældre, som var pionerer, ankom til Salt Lake. Da Catherine var 7 år gammel, blev hendes familie kaldet til at hjælpe med ved koloniseringen af St. George i det sydlige Utah. Catherine husker sin første jul i det sydlige Utah. Hun fandt i sin strømpe nogle få stykker hjemmelavede bolsjer, nogle rosiner, og et stykke æble, som hendes mor havde bragt med hele vejen fra Salt Lake City. Hendes far skar 13 trædukker, og en kunstnerisk nabo malede hår og ansigter på dem. Den jul fik Catherine, og 12 andre små piger, dukker i julegave.

Da Catherine var 19 år blev hun gift med en af Sydutahs kolonister, Miles Park Romney, i Endowment House i Salt Lake City. Hun huskes som en smuk, rødkindet, brunøjet og rolig pige, med ravnsort hår, der nåede ned til taljen, når det ikke var sat op. Hun var også kendt for at have „fuldkomment herredømme over sit temperament“. Catherine og Miles fik 9 børn. Catherine havde en stor tro, og hun udøvede den ved mange lejligheder. Engang da Miles var ude at rejse fik deres tredje barn, den tre årige Junius, en forfærdelig ørebetændelse, og hun var bange for, at han ville dø. I sin desperation bad hun om hjælp, og følte sig inspireret til at bede stavpatriarken velsigne ham. Hun svøbte sin søn i et tæppe, og bar ham til patriarken, som i sin velsignelse lovede

Catherine, at hvis hendes tro var stærk nok ville Junius' øre ikke længere volde kvaler, og han ville blive en stor leder i kirken. Og allerede mens han talte, holdt Junius om med at græde og faldt i en dyb søvn for første gang i uger. Han fik en familie med 6 børn, og blev præsident for Juarez Staven i Mexico, før han var 30 år.

Ved en anden lejlighed blev en søn kastet af en vogn. Et af hjulene strejfede hans hovede, og skar hans ene øre af. Catherine satte øret på hovedet igen, og holdt det på plads ved at binde en strømpe rundt om hovedet. Det heledes fuldkomment, og da drengen blev voksen, kunne ingen sige hvilket øre der var kommet til skade.

I 1881 blev familien Romney kaldet til Arizona, som var et barskt grænseområde på det tidspunkt, især på grund af de forfølgelser som sidste dages hellige var udsat for. Kort efter deres ankomst blev et medlem af kirken, Nathan Cram Tenney, skudt, medens han forsøgte at standse en skydeduel mellem to grupper bøller.

Familien Romney blev især forfulgt, fordi Miles var en veltalende og frygtløs forkæmper i sin avis. En eftermiddag kom to bøller og slog Miles bevidstløs, og lod to små børn gå adskillige kilometre for at hente hjælp. En anden gang tilbød en bande fra St. Johns, Arizona, adskillige 1000 dollars i belønning, for at fange ham død eller levende. Og engang skød nogle bøller ind i huset, så Catherine måtte skjule sine børn mellem en sofa og væggen.

Til sidst rejste Miles til Salt Lake City, for at fortælle Brigham Young om situationen, hvorpå der blev sendt

mange flere sidste dages hellige familier til St. Johns i Arizona, og balancen ændredes mellem antallet af mormoner og deres forfølgere.

Men familien blev stadig forfulgt, og til sidst rådede ældste John Taylor, fra De tolv Kvorum, Miles til at rejse til Mexico. Mens han byggede et hus for familien der, rejste Catherine og børnene tilbage til St. George i Utah, hvor de tilbragte de næste to år sammen med hendes familie, og der mødte de præsident Wilford Woodruff, der var på flugt fra sine forfølgere, og holdtes skjult i hendes forældres hjem.

Rejsen til Mexico skulle foregå med toget, men nogle af børnene blev syge af skarlagensfeber på turen, og en af dem, Claud, døde af lungebetændelse hurtigt efter ankomsten til kolonien Juarez i Mexico.

Deres første hus i Mexico var på en afsats gravet ud ved flodbredden, og Catherines længsel efter skønhed blev tilfredsstillet under hendes vandringer langs floden, ved at plukke vilde blomster, og med at flette kurve. Børnene mindes de aftener, hvor de sang sammen med forældrene (Catherine havde en sød sopranstemme), deres skovture, lege, selskaber, når de lavede slik og når de dansede. Det hørte også med til familielivet at fortælle historier, og besøge naboerne.

I 1902 fik Miles hjertestop, og skønt hans liv blev reddet, døde han to år efter da han fik endnu et hjertestop. En af døtrene, Lula, husker at de ikke havde noget juletræ den følgende jul, selv om der nok var gaver i deres strømper. Hun mindes: „Jeg er bange for at jeg viste mine skuffelser og min selvmedlidenhed, for min mor bad mig gå et ærinde for hende, så snart jeg havde spist min morgenmad. Jeg havde i virkeligheden slet ikke lyst til det, for det var en lang vej, over på den anden side af jernbanesporene til et ældre ægtepar, som jeg ikke kendte. Jeg skulle trække den lille røde vogn, som vi ellers brugte til at køre min invalide lillebror i til søndagsskole. Jeg så til, mens min mor lagde et tæppe og en pude i vognen samt noget af vores julemiddag: kalkun, kartofler, grøntsager, kager, smør osv. „Du skal bare banke på døren og sige 'glædelig jul', sagde hun 'så kan du skynde dig hjem igen og lege.'

Det var ikke svært at finde stedet, en lille lerklinet hytte, som lå helt ensomt ude på prærien. En lille, ældre dame lukkede op.

„Glædelig jul,“ sagde jeg.

„Åh, du er en lille juleengel,“ sagde hun og kyssede mig. Der var intet dørrin, så jeg trak vognen indenfor og tømte den. En ældre mand, med et langt hvidt skæg, sad og stirrede ved siden af det lille ildsted.

„Se John,“ sagde hun „hvad den gode Gud har sendt os!“

Jeg syntes det var noget mærkeligt noget at sige, for jeg vidste at det var min mor der havde sendt det og ikke Gud. Den ældre mand hverken svarede eller så op, så jeg tænkte mig at han var døv. På bordet stod resterne af den fattige morgenmad. Damen pegede på de små rester og sagde: „Se det er alt, hvad vi skulle have haft til middag, hvis ikke du havde sørget for os.“

Da jeg forlod dette hjem, efter endnu et kys, havde jeg en dejlig, fredfyldt fornemmelse i hele min krop. Hvor var jeg glad, fordi min mor havde sendt mig, så de ikke skulle sulte i julen. Jeg hoppede næsten hele vejen hjem, og jeg tror aldrig jeg har nydt et julemåltid mere, end jeg gjorde den dag.“

Under revolutionen i Mexico forlod Catherine sit hjem med et kvarters varsel. Hun begravede sit sølvtøj og sine tallerkener, og efterlod en kage i ovnen og en kylling, som stegte på komfuret. Hun tog kun en rulle sengetøj med, og en kuffert med det mest nødvendige. Catherine låsede stille døren i det fjerde hjem, som hun var drevet ud af på grund af sin religion. Da de kørte bort rejste to af døtrene sig op bag i vognen, og begyndte at synge: „Tæl de gaver som du nyder her.“ Lula så, hvordan tårerne løb ned ad moderens kinder, da hun kastede et sidste blik på sin mands grav, hvorpå hun smilede til børnene.

Catherine arbejdede i templet i St. George i Utah, lige til hun blev alvorligt syg. Så kaldte hun de børn til sig, som var i nærheden, og bad dem knæle rundt om sin seng, og bede om at hun enten måtte blive rask, eller få lov til at komme til sin mand og søn på den anden side sløret. Snart efter døde hun stille den 6. januar 1918. □

Et vidnesbyrd om børn (Forts. fra s. 31)

Op nu stod Clint her foran os – denne unge mand på 21 år – og fortalte, hvor taknemmelig han var for de lektier og oplevelser han fik som barn. Han havde benyttet minderne fra disse dage som en hjælp mange gange, hvor han havde haft vanskeligheder og følt sig usikker. Han erklærede at han havde et stærkt vidnesbyrd om

bøn – en bøn som var grundlagt på hans mors undervisning.

Da jeg efter mødet samlede mine børn, kunne jeg stadig fornemme kraften af dette vidnesbyrd. En mors eksempel, og hendes søns eksempel, gav mig en større beslutning om at indprente den samme forståelse for bøn i mine små børns hjerter. □

NÅR VENNER ER I NØD

Ann Edwards-Cannon

Da jeg som 14-årig påbegyndte et nyt skoleår, døde en af min nærmeste veninders lillesøster af leukæmi. Den dag jeg hørte nyheden så jeg min veninde på afstand. Hun stod et

stykke fra de andre ved busstoppestedet. Jeg kunne se sorgen i hendes ansigt, og jeg længtes efter at gøre et eller andet for at trøste hende, men hele situationen gjorde mig pludselig

genert. Selv om jeg havde kendt pigen i nogle år, vidste jeg ikke hvad jeg skulle sige eller gøre. Så jeg undgik hende. Nogen tid efter, da choket over søsterens død havde fortaget sig lidt, sagde min veninde til mig: „Jeg har altid syntes det var mærkeligt at hverken du eller nogle af mine andre veninder sagde noget til mig da Katy døde.“

Dengang vor himmelske Fader gjorde det muligt for os at blive jordiske mennesker, vidste han naturligvis at vi allesammen en dag ville opleve sorg. Smertelige forandringer, sygdom, død – det er noget ingen af os kan undgå. Skulle der alligevel være noget, som er mere vanskeligt end at klare disse ting selv, så er det måske at være vidne til, hvordan en god ven forsøger at klare det. Når vi ser en ven kæmpe med følgerne af en personlig tragedie, kan vi ofte føle os hjælpeløse. „Hvad skal jeg sige? Hvad kan jeg gøre?“ Vil vi måske somme tider spørge os selv. Denne fornemmelse af hjælpeløshed får desværre mange af os til at gøre som jeg gjorde – ignorere problemet.

Skriverne fortælle tydeligt, at vi skulle gøre noget helt andet. Frelseren viste i ord og gerning, at vi ikke må overse dem der lider. Tænk f. eks. på, hvordan han reagerede på nyheden om Lazarus' død. Johannes fortæller at „Jesus græd“. (Joh. 11:35) Skønt Jesus selvfølgelig vidste at han kunne oprejse Lazarus fra de døde, sørgede han alligevel på sine venners, Marias og Martas vegne i en sådan grad, at han virkelig græd. Hans omsorg for dem fik ham til at tage nogle bestemte skridt for at lette deres sorg, og ære sin

Fader, ved at befale Lazarus at vende tilbage til de levendes verden.

Vi kan måske ikke udføre mirakler på samme måde som Kristus, men vi kan her, som i alle andre ting, følge hans eksempel vedrørende omsorg. Hvad kan vi så gøre, når en af vore venner lider? Måske en af de vigtigste ting, vi kan gøre, er lige ud at fortælle, at vi erkender det problem, vores ven står overfor, selv om det kan være vanskeligt at gøre det. Min ven sagde: „Hvis bare en af jer var kommet hen til mig og havde sagt: ‚Det gør mig ondt,‘ så ville vi begge have følt os bedre tilpas, det havde lettet på vort samvær og på situationen.“ Det er strengt nødvendigt, at vi ikke lader en tragedie skabe en mur omkring kommunikation. Det, en sørgende ven har brug for, er måske lige netop at man fortæller om sin medfølelse.

Det ville måske være på sin plads at give et advarselsord her. Min ven, Doug, mistede som 13-årig sin far ved en automobilulykke. Selv om han vidste, at vennerne mente ham det godt, var det vanskeligt for ham at høre dem, hvis forældre stadig levede, sige: „Jeg ved *nøjagtigt* hvordan du føler.“ Sandheden er den, at de formentlig ikke vidste det, og som følge deraf virkede deres velmente bemærkninger ufølsomme og hårde. Det ville være mere passende ganske enkelt at sige: „Det gør mig ondt.“

Doug følte sig ydermere opbragt, på grund af mennesker som følte, det var deres pligt at få ham til at „tale om det“ hver eneste gang de var sammen med ham. Når man først havde mærket sine venners omsorg og medfølelse, på grund af deres jævne sympatitil-

kendegivelse, foretrak han selv at bringe emnet på bane.

Selv om det nok er vigtigt at erkende en situation, så er det forkert at tro, at ord alene kan gøre det. Selv om vi virkelig mener det, når vi siger: „Lad mig vide, hvis der er noget jeg kan hjælpe dig med,“ så vil de fleste mennesker tøve med at bede om hjælp, af frygt for at de lægger beslag på vores tid ved at gøre det. Det er meget bedre selv at tage initiativet, og virkelig gøre noget for en ven uden at spørge.

Jeg kender en pige der hedder Diana. Hun vil altid være taknemmelig, for det som en god veninde gjorde for hende, uden først at spørge, da der indtraf en kritisk periode i hendes liv. Da Diana var sytten år, kom hun til at lide af en dyb kronisk depression. Hendes depression var så alvorlig, at hun til sidst måtte have lægehjælp. Da hendes veninde Rachel opdagede dette, sørgede hun lige så stille for at hun altid kunne stå til rådighed, når Diana havde brug for hende. Lige til denne dag holder Diana på, at det var telefonopringningerne, de lange spadsereture, tenniskampene og de lange samtaler om forskellige emner, bl. a. om hendes sygdom, der var redskabet, som hjalp hende til at blive rask og komme tilbage til fuld aktivitet.

Og endelig er det vigtigt at vi husker, at virkningerne af mange personlige tragedier kan vare meget længe. Smertelige følelser forsvinder ikke altid så hurtigt, og det tager ofte meget lang tid før et menneske har arbejdet sig ud af sin sorg. Vi må passe på ikke at tro, at bare fordi folk optager deres normale aktiviteter, så har de ikke

længere brug for særlig opmærksomhed.

En dreng der hedder Stan har fortalt mig følgende oplevelse. En sommer-eftermiddag blev hans lillebror involveret i en ulykke, hvorved han blev lammet fra taljen og nedefter. Umiddelbart efter ulykken var der mange af drengenes venner, såvel som wardets medlemmer, der hjalp og viste deres opmærksomhed. Men i løbet af nogle få uger blev besøgene, og tilbudene om hjælp, færre og færre. Inden længe følte Stan, hans bror og de andre af familens medlemmer sig isoleret på grund af ulykken. Nogle korte ugers hjælp var ikke nok for dem, til at forstå og acceptere den nye og vanskelige virkelighed, som både drengen og hans familie stod overfor. En fortsat hjælp og støtte fra interesserede venner ville virkelig være blevet påskønnet.

Dog, selv om vi ønsker at gøre nok så meget, kan vi ikke ændre de omstændigheder, der er årsag til gode venners lidelser, men vi kan hjælpe dem til at klare deres lidelser, ved at vise interesse, den form for interesse som overføres til ord og gerninger, affødt af ægte barmhjertighed. Medfølelse ord, og den interesse som vi viser gennem særlige tjenestegerninger og de forpligtelser vi påtager os til gennem længere tid at hjælpe mennesker i nød, er alt sammen vigtige skridt, når et menneske, vi elsker, skal lære at acceptere og leve med omstændighederne i hans eller hendes liv. □

FIND DEM

Ældste Royden G. Derrick
De halvfjerds' præsidium

Min oldemor, Ursula Wise Derrick, var en usædvanlig kvinde. Ifølge vore familieoptegnelser blev hun født omkring år 1779 i Keynsham, Somerset i England – en by der ligger kun 12 km fra Bristol. Hun fødte 11 børn. De sidste 2 var tvillingerne Elizabeth og Zachariah. Elizabeth er tilsyneladende død kort efter fødslen. Da Zach var 14 år gammel, kom han i lære som mekaniker på et jernværk i Bristol. Han fuldførte en læretid og blev jernstøber.

Det år, han påbegyndte sit andet læreår, blev et meget vigtigt år for ham, fordi han giftede sig med Mary Shephard. Kort efter brylluppet blev hans mor alvorligt syg. Da hun frygtede døden var nær, tilkaldte hun Zach og bad ham ikke engagere sig for alvorligt i nogen af de kirkeorganisationer han kendte, fordi ingen af dem var Kristi sande kirke. Hun sagde til ham at når han hørte missionærer, der kom to og to, som forkyndte i forsamlinger og på gadehjørner, og underviste om en ny profet, der havde modtaget åbenbaring fra Gud, så skulle han tilslutte sig dem, for deres kirke ville være Guds sande kirke.

Det samme år i 1836 døde Ursula Wise Derrick, og det var året før Heber C. Kimball og hans missionærkammerat gik i land 320 km nord på i Liverpool, for at bringe gengivelsens budskab til De britiske Øer. Det var

adskillige år før det gengivne evangelium blev forkyndt i Bristol.

Ursula må have været en meget åndelig kvinde, eftersom hun har modtaget sine oplysninger fra en guddommelig kilde. Hun døde uden at være blevet døbt af en, som havde myndighed fra Gud til at gøre det. Men Frelseren sagde: „Sandelig, sandelig siger jeg dig: Ingen kan komme ind i Guds rige, hvis han ikke bliver født af vand og ånd.” (Joh. 3:5) Jeg har ransaget skrifterne, for at finde ud af hvad der skete min oldemor.

Profeten Esajas, sagde at Frelseren ville blive sendt „for at udråbe frihed for fanger og udgang for dem, som er bundet” (Es. 61:1). Præsident Joseph F. Smith henviser til dem, der døde før Kristi opstandelse, i en åbenbaring om de dødes forløsning (tillæg til Den kostelige Perle). Han sagde, at for dem „som havde været trofaste i Jesu vidnesbyrd, mens de levede på jorden” (vers 12) „viste Guds Søn sig. Han forkyndte frihed for de fangne, der havde været trofaste” (vers 18). Fangne af hvad? Fangne af døden, for de kunne ikke opstå, før Kristus havde sonet for vores synder, og som den første var opstået.

Ursula var født mange århundreder efter Kristus, men dette var et typisk eksempel for dem der fulgte efter.

Da jeg var barn gik vores familie spændt og ventede på, at onkel Orson

skulle komme hjem. Det var en sag som betød meget for min mor, og hun overførte disse følelser til sine børn. Af en eller anden grund ventede jeg altid, at onkel Orson ville komme ind af bagdøren til vores hus. Jeg husker utallige gange, hvor en bissekræmmer netop kom til bagdøren. Så trak jeg min mor i kjolen, for at fange hendes opmærksomhed, og spurgte: „Er det onkel Orson?“ Men hun svarede altid nej.

Det var først mange år senere, min mor fortalte mig historien om sin yngre bror. Onkel Orson var født i 1881. Fjorten måneder senere døde hans far, og Orson måtte leve uden en fars råd og vejledning gennem de første kritiske år. Da han var sytten år tog han sammen med nogle andre drenge til Saltair, en dansepavilion der lå ved Saltsøens bredder. I løbet af aftenen drak de sig fulde, og de endte i fængslet.

Den følgende morgen kom forældre og familie til fængslet, for at få deres sønner løsladt. Mange af dem lagde armen om deres sønners skuldre, og hjalp dem til at blive ansvarlige borgere i samfundet. Men min bedstemor vidste ikke, at onkel Orson var løsladt fra fængslet med en enkeltbillet til de nordvestlige stater, med besked om aldrig mere at komme tilbage.

Min mor fortalte, at hun af og til hørte sin mor græde i sin seng om natten.

Når hun så gik ind til sin mor, sagde moderen til hende: „Jeg spekulerer på hvor min dreng flakker om i nat.“

Onkel Orson har sikkert arbejdet som skovhugger i de nordvestlige stater, under forhold som ikke netop bidrog til efterlevelsen af evangeliets principper. Hvis han lever i dag, vil han være meget gammel. Det er mest sandsynligt at han nu er i åndeverdenen. Jeg har ransaget skrifterne, for at finde ud af hvad der kan være sket onkel Orson.

Esajas skrev: „De slæbes i fængsel som fanger, holdes under lås og lukke, og efter mange dage vil de blive besøgt.“ (Es. 24:22. King James version). Mellem Frelserens korsfæstelse og opstandelse „ordnede han sine styrker blandt de retfærdige og udpegede budbringere, som var iklædt magt og myndighed, og pålagde dem det hverv at gå ud og bringe evangeliets lys til dem, der var i mørke“ (Joseph F. Smith – En åbenbaring om de dodes forløsning, vers 30).

Dette er også et typisk eksempel, og gælder ligeledes dem, der døde efter Kristi opstandelse.

Min gode ven, Joseph S. Nelson, døde for et par måneder siden, i en alder af 86 år. Han var en stor missionær gennem hele sit liv. Han udførte fire missioner. Han blev kaldet til den sidste mission som 80-årig. Jeg har

*Jeg har elsket
onkel Orson fra
jeg var barn . . .
jeg vil så gerne
købe ham en
returbillet til hans
evige familie.*

ransaget skrifterne, for at finde noget om ham – og her er det:

„Jeg så, at denne uddelings trofaste ældster fortsætter med at forkynde omvendelsens og forløsningens evangelium ved Guds enbårne søns offer, når de forlader det jordiske liv, og de prædiker blandt dem, der er i mørke og under syndens åg i de dødes store verden.” (Samme, vers 57)

Jeg er kommet til at elske min oldemor, Ursula Wise Derrick. Hun må have været et enestående menneske.

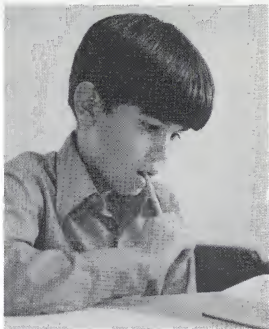
Hun var tilsyneladende „trofast i Jesu vidnesbyrd mens (hun) levede på jorden.” (Samme, vers 12) Men hun havde ikke mulighed for at modtage de frelsende ordinanser, der kunne sikre hende „forløsning fra dødens bånd” (samme, vers 16).

Jeg har elsket onkel Orson fra jeg var barn, fordi jeg arvede en længsel efter ham. Jeg vil så gerne købe ham en returbillet til hans evige familie.

Jeg spekulerer på, om min gode ven Joe Nelson kan finde min oldemor, og forsikre hende om, at det hun bliver undervist i, er Jesu Kristi evangeliums vidunderlige sandheder, så hun kan drage nytte af de frelsende ordinanser, som vi har udført på hendes vegne. Jeg spekulerer på om min gode ven, Joe Nelson, måske finder onkel Orson, og underviser ham i evangeliets sandheder, sådan som hans far ville have gjort det på jorden, hvis han havde kunnet det. Jeg håber, at han nu får muligheden for at høre om evangeliets sandheder, som han kunne have hørt, hvis han ikke havde fået denne enkeltbillet, som fjernede ham fra dem som kunne have hjulpet ham. Kære Joseph, min ven, vær rar at find dem, og undervis dem om disse kostbare sandheder om frelse, så vores familie kan blive en evig familie. Hvis du gør det, vil jeg være mere taknemmelig end noget jordisk menneske kan give udtryk for. □

PRÆSIDENT KIMBALL TALER OM AT TILRETTELÆGGE SIT LIV

De første ti år af jeres liv var glade, lykkelige og fri for ansvar. Jeres forældre og familie beskyttede jer, belærte jer, gav jer mad, tøj og husly, men nu, i de næste ti år af jeres liv, er der sket en vis lempelse i kontrollen. I vil lidt efter lidt udvikle jeres egen personlighed, og træffe stadig flere beslutninger selv. I modnes og påtager jer ansvar. De vigtigste beslutninger i jeres liv ligger endnu foran jer – beslutninger som kan åbne vejen for jer til en strålende fremtid, og som vil kunne hjælpe jer med at gå fremad, eller sende jer ud ad skumle gader, hvilket vil standse jeres fremgang. Der er andre mennesker, som kan hjælpe jer til jeres beslutninger, men I er nødt til selv at træffe dem, og holde jer til dem. Handlefriheden giver jer retten til at vælge, men den gør jer ikke uimodtagelige for de afsavn og lidelser, der kom-

mer af at træffe forkerte beslutninger. Når I først har sat jeres fødder på livets vej, kan det være svært at komme om hjørnerne, især hvis der er mange andre mennesker som skal samme vej, og hvis vejen fører nedad.

Livet er jeres eget, I kan udvikle det eller ødelægge det. Hvis dette liv ikke bliver produktivt, værdifuldt, fyldestgørende og giver jer overflod, er det kun i ringe grad andres

skyld, og stort set næsten helt jeres egen skyld. Andre kan hjælpe jer eller stå i vejen for jer men ansvaret er jeres, og I kan gøre jeres liv storslået, middelmådigt eller til en fejltagelse.

Jeg voksede op i et land hvor der

overleve i det tørre land mere end to-tre uger uden vand. Jeg vidste hvordan man spændte den gamle hoppe for en vandvogn, og gennedde dyret ned til Union Canal som lå et lille stykke fra vores hus. Jeg øsede vand op fra det lille vandløb

*Mine kære unge
mennesker - tænk
hvilken verden
I lever i!
Hvilke herlige
muligheder
I har!*

var tørke. Jeg syntes næsten aldrig der kom regn nok, i den tid hvor afgrøden voksede, til at klare hele sæsonen – der var ikke nok vand så det kunne fordeles til de mange udtørrede kanaler, og de tusindvis af tørstige hektarer jord. Der var ikke nok til at vande al afgrøden. Vi lærte at bede for at få regn – vi bad altid om regn.

Mens jeg endnu var ganske lille, vidste jeg at planterne ikke kunne

eller mudderpølen med en spand og fyldte det i tøndene, og hesten trak vognen tilbage så jeg kunne hælde spandevise af prægtigt vand på roser, violer og andre blomster på de små buske og hække og nye træer. Vand var som flydende guld så vandbeholdere blev en vigtig del af mit liv.

I vor tid er der brug for beholdere af mange slags – beholdere til vand og til visse fødevarer som vi bruger

det i familiens velfærdsprogram, nogle så store som lader og siloer der ligner dem som Josef i Ægypten opstillede, og hvor de opbevarede syv års overflod for at kunne klare syv års tørke og hungersnød.

I unge må være klar over at I nu lever i en tid med store vanskeligheder men også med mange muligheder.

Men vi bør også have beholdere til kundskab, så vi kan imødegå fremtidige behov, beholdere med mod så vi kan overvinde de strømme af frygt der giver os usikkerhed i livet. Vi må oplagre fysisk styrke så vi kan imødegå den hyppige forurening og smitte der gør os syge. Vi må have beholdere med godhed, med modstandskraft, med tro – ja beholdere med tro så vi kan stå fast og være stærke, når de verdslige ting forsøger at vælte os. Når fristelserne omkring os i en verden i forfald tærer på vore kræfter, undergraver vor åndelige livskraft og søger at trække os ned på et verdsligt plan, har vi brug for et forråd af tro, som kan føre ungdommen trygt igennem de falske forhåbninger i de

unge år og gennem problemerne senere. Tro til at klare sløvhed, vanskeligheder, forfærdelige øjeblikke, skuffelser, tabte illusioner, onde år, begær, forvirring og frustrationer.

Hvordan fylder vi vore beholdere? For en skarpsindig generation af sidste dages hellige må det stå klart at vi nu lever i en tid fyldt med tvivlrådighed og store vanskeligheder men også i en tid fyldt med store muligheder.

Jeg er taknemmelig fordi vi alle sammen har Jesu Kristi evangelium til vejledning, så I kan få en grundlæggende forståelse af, hvordan I kan få begivenhederne og de omstændigheder I lever under til at passe sammen. Det fremgår tydeligt af skrifterne, at vi i denne uddeling ikke kan få løfter fra vore politiske ledere om at der vil blive „fred i vores tid“, men vi medlemmer af kirken har fået midlerne til personlig fred, den fred som kommer af at have ro i sin sjæl – selv om der ikke er fred udenfor! Lige nu er I måske vant til at høre de af os, som er nået længere på livets vej, beskrive vigtigheden af at holde sig på den lige og snævre sti. Vi siger ofte de samme ting til jer om og om igen, men hvis I tænker over hvorfor det er således, vil I snart opdage at de afgrunde der ligger på hver side af den lige og snævre sti ikke ændrer sig eller bliver mindre farlige. De vil stadig-

væk være lige stejle, de ændres ikke.

Kirkens ledere er ikke i stand til, for hver gang de underviser jer, at anvise jer en ny eller skønnere vej som fører tilbage til vor himmelske Fader. Turen vil altid være den samme. Som følge deraf vil de opmuntringer og opfordringer der gives nødvendigvis ofte handle om de samme ting, og de samme advarsler bliver gentaget. Men fordi en sandhed bliver gentaget, bliver sandheden hverken mindre vigtig eller mindre sand.

„Guds herlighed er intelligens eller med andre ord: lys og sandhed,” (L&P 93:36) siges der i nutidsåbenbaringerne og „sand kundskab . . . udvikler sjælen meget” (L&P 121:42). Dette bliver i høj grad misforstået. Mange unge mennesker venter ikke, til de har fundet den sande betydning, men træffer hurtige beslutninger uden virkelig at tænke, og starter uforberedt hen ad vejen idet de følger andre der skal den samme vej, uden at have nogen eller noget til at lede dem, og de ender i skuffelser.

I hvilken slags kundskab er der magt, og hvilken magt kommer af kundskab? Lad os analysere denne store sandhed. Den rigtige rækkefølge er først kundskab om Gud og hans program, hvilket er vejen til evigt liv, og dernæst kundskab om de verdslige ting, hvilket også er meget vigtigt. Skaberen har selv

givet os den rigtige rækkefølge, og defineret den:

„Men søg først Guds rige og hans retfærdighed, så skal alt det andet gives jer i tilgift.” (Matt. 6:33)

Og gennem Joseph Smith har han sagt: „Dette er evigt liv: at kende den eneste vise og sande Gud og Jesus Kristus, som han har sendt. Jeg er ham. Antag derfor min lov.” (L&P 132:24)

Dette jordiske liv er tiden, hvor vi skal forberede os til at møde Gud, og det er vort første ansvar. Vi har allerede fået vore legemer, som skal være evige tabernakler for vore ånder gennem evighederne. Lige nu er vi i gang med at opøve vore legemer, vore tanker og vore ånder.

**Peter og Johannes
kendte de livsvigtige ting
– at Gud lever og at den
korsfæstede og
opstandne Herre er Guds
Søn.**

Men vi skal frem for alt bruge dette liv til at fuldkommengøre os, lære at undertvinge kødet, lade legemet underlægge sig ånden, at overkomme alle svagheder, at beherske

os, således at vi kan lede andre, samt at få udført alle de nødvendige ordinanser. Dernæst kommer forberedelsen til at beherske jorden og alle elementerne.

Vi har i dette liv fået et begrænset antal år til at lære om Gud, til at få herredømmet over vores egen skæbne, og dernæst har vi fået dette liv, samt evighederne til at lære om jorden og tingene på den, og til at samle verdslig kundskab, som kan hjælpe os til at blive guder, hvilket er vores skæbne.

Peter og Johannes havde kun lidt verdslig uddannelse, og blev betragtet som uvidende. Men Peter og Johannes kendte de livsvigtige ting – at Gud lever, og at den korsfæstede og opstandne Herre er Guds søn. De kendte vejen til evigt liv. Disse ting lærte de i nogle få årtier i deres jordiske liv. Denne ophøjelse betød guddommelighed for dem, samt skabelsen af verdener med evig udvikling, hvilket de sikkert vil få brug for, og endelig en total kundskab om videnskaberne.

Men disse kendsgerninger får mange til at flygte: Peter og Johannes havde kun årtier til at lære og udføre de åndelige ting, men de har allerede haft ca 1900 år, hvor de har kunnet lære om det verdslige eller jordens geologi, zoologi samt jordens skabningers fysiologi og psykologi. Men livet på jorden er en tid, hvor vi først skal lære om Gud og evangeliet og have udført

ordinanserne, og derpå lære hvad der er sikkert er om de verdslige ting. I disse ting er de såkaldte uvidende Peter og Johannes arvinger til ophøjelse.

En højt uddannet videnskabsmand, som er et fuldkomment menneske, kan måske skabe en verden og befolke den, men et menneske, der er tøjlesløs, uomvendt og ingen tro har, vil aldrig kunne blive en sådan skaber, selv ikke i evighederne.

Hvor betydningsfuld verdslig kundskab end er kan den aldrig

I vil blive meget bedre hustruer eller ægtemænd hvis I kan slippe af med tendensen til at være selvisk.

frelse en sjæl eller åbne døren til det celestiale rige. Den kan heller ikke skabe en verden eller gøre et menneske til en gud, men den kan være en stor hjælp for det menneske, som sætter de vigtigste ting først, som har fundet vejen til evigt liv, og som er i stand til at benytte al sin kundskab som sit værktøj og sin tjener.

Jeg hørte engang en kvinde fra

GUF give en virkningsfuld opfordring. Måske var det den måde hun gjorde det på, eller også har det været den stemning jeg var i. Hun talte indtrængende om at læse i skrifterne, og at gøre dem til sin ejendom. Midt i det hele standsede hun op og spurgte den blandede, tusindtallige forsamling: „Hvor mange af jer har læst Bibelen helt igennem?“

Jeg tror jeg var omkring fjorten år på det tidspunkt. En dyb skyldfølelse krøb over mig. Jeg havde læst mange bøger på dette tidspunkt – tegneserier og underholdningsbøger, men mit skyldbetyngte hjerte sagde til mig: „Du Spencer Kimball, du har aldrig læst denne hellige bog. Hvorfor?“ Jeg så rundt omkring på de mennesker foran mig og til siderne, for at finde ud af om det kun var mig der ikke havde læst hele denne hellige bog. Af disse tusinder af mennesker var der måske en halv snes stykker, som stolt rakte hånden i vejret. Jeg krøb sammen i sædet. Jeg havde ikke tanke for de andre, som ikke havde læst, men kun en dyb skyldfølelse inden i mig selv. I min nedslåethed fordømte jeg ikke nogen, kun min egen ubetydelighed. Jeg ved ikke hvad de andre mennesker gjorde eller tænkte, jeg hørte intet mere af talen. Den havde gjort sin virkning. Mødet sluttede. Jeg søgte ud gennem dobbeltdørene, og løb hjem hvor vi boede nogle få huse øst for

kirken, mens jeg bed tænderne sammen og sagde til mig selv: „Jeg vil. Jeg vil. Jeg vil.“

Jeg gik ind af bagdøren i familiens hus, og ud til køkkenhylden hvor der stod nogle petroleumslamper. Jeg valgte en, som var fyldt med petroleum, og hvor vægen lige var studset, så gik jeg op ad trapperne til mit loftskammer. Der åbnede jeg Bibelen og begyndte ved 1 Mosebog, kapitel 1, vers 1, og jeg blev siddende til et godt stykke ud på natten, og læste om Kain og Abel, og Adam og Eva, og Enok og Noa, om syndfloden og ja lige til Abraham.

Når man lærer om Gud, indebærer det naturligvis en – omend endnu vanskeligere ting – at blive et fuldkomment menneske. Det er ikke nok at man undgår hor, men man må også beskytte sig mod enhver tanke, eller handling, der kan føre til en sådan forfærdelig synd. Det er ikke nok, at man undlader at hævne sig eller gøre gengæld, men man må også „vende den anden kind til“, „gå den anden mil“, „både give kjortlen og kappen“ (Se Matt. 5:39:41). Man kan ikke nøjes med kun at elske sine venner, man må også elske sine fjender, og de som handler uretfærdigt imod en. Man er nødt til at bede for dem, og virkelig elske dem (se Matt. 5:43-44). Dette er vejen til fuldkommenhed. Man kan ikke nøjes med at holde sig fra

indbrud eller tyveri, men man må også være ærlig i tanke og gerning på alle mulige områder, hvor fornuften ellers tillader uærlighed – få udsagn til at vide bedre end de i virkeligheden er, snyde lidt med tid eller penge eller arbejde, eller enhver lidt uærlig eller tvivlsom adfærd. Det er ikke nok at afholde sig fra at dyrke ting af træ, sten og metal, men man må også være aktiv i, på den rette måde at tilbede den levende Gud. Dette er den lige og snævre vej.

Må jeg give jer et godt råd? Sørg for at udvikle selvdisciplin i flere og flere ting, så I ikke behøver at skulle beslutte hvad I vil gøre, eller ombestemme jer til, når I den ene gang efter den anden står overfor den samme fristelse. I behøver kun at beslutte jer til visse ting én gang! Det er en stor velsignelse at være fri for atter og atter at skulle slås med en fristelse. At gøre det er tidsrøvende og meget risikabelt.

Og mine kære unge venner det er det samme med de gode ting I gerne vil udrette, I behøver kun beslutte jer til dem én gang – som f. eks. at rejse på mission, at leve værdigt til at kunne blive viet i templet – og så vil alle andre beslutninger, som står i forbindelse med disse mål være nemme at træffe. På den anden side er enhver overvejelse også risikabel og enhver undvigelse kan resultere i fejltagelser. Der er visse ting som

sidste dages hellige gør og andre ting vi bare ikke gør. Jo hurtigere I beslutter jer til at gøre det rigtige jo bedre vil det være for jer!

Jeg har fra min spæde barndom hørt historier om visdomsordet – om te, om kaffe, om tobak osv.. Næsten hver eneste søndag i søndagsskolen og i primary sang vi af fuld hals sammen med de andre drenge:

*Her vi alle lære så
at vi længe leve må
te, tobak og kaffe er mod
Herens bud.*

*Hold dig fra den stærke drik,
den kan give dårlig skik,
det vil skade legemet vi fik af
Gud.*

(Syng med Mig B 24)

Vi sang det igen og igen lige til det blev en fast del af mit ordforråd og mit sangrepertoire, men endnu mere til min levemåde. Ind imellem skete det at en respekteret taler fortalte, at han aldrig havde smagt de forbudne ting vi sang om, og derpå traf jeg min beslutning. Jeg ville aldrig nyde disse forbudte ting som profeten havde talt imod. Det var en fast og urokkelig beslutning. Jeg ville ikke fravige den og gjorde det heller ikke.

I 1937 var min hustru og jeg på rejse i Europa. I Frankrig var jeg til en banket i International Rotary på et fint hotel. I det store udstrakte

lokale var der hundredvis af mennesker. De mange tjenere bevægede sig ud og ind imellem bordene og ved hver kuvert lå der rigeligt med sølvbestik og stofservietter, og der var smukt dækket op med syv vinglas til hver. Der var ingen der lagde mærke til mig. Men fristelsen puffede til mig: skal jeg drikke det eller bare nippe til det? Ingen ville bryde sig om det eller lægge mærke til det. Det var en virkelig fristelse. Skulle jeg eller skulle jeg ikke?

I hvilken slags kundskab er der magt og hvilken magt kommer af kundskab?

Så fik jeg den tanke: ja, men jeg havde truffet en fast beslutning da jeg var dreng, om at jeg aldrig ville røre de forbudte ting. Jeg havde allerede levet en trediedel af et århundrede med denne faste beslutning. Og jeg ville ikke bryde mit ord nu.

Husk I unge mennesker med en ædel fødselsret, at „ugudelighed har aldrig været lykke“ (Alma 41:10). De uretfærdige foregiver måske at være lykkelige og prøver

at lokke andre til den samme leve-måde, fordi elendighed elsker selskab som I ved, men I vil aldrig møde en lykkelig synder. Selv gode menneskers utilfredshed kan spores i de skavanker de har.

En tilfældig tilskuer vil måske synes at et uretfærdigt menneske har succes og ikke mangler noget som helst, og det kan måske se således ud i et flygtigt øjeblik. Men grove synder giver en dyb tomhed. Således syntes den syndige at fortsætte sine synder for at forsikre sig selv om at han er god nok, og for at udfylde tomrummet. Når I møder et menneske hvis liv er fyldt med fortvivlelse vil der også være overtrædelser. Vi synes måske det er synd for sådanne mennesker, men det er forkert og naivt at misunde dem!

Unge mennesker kan hente styrke til at træffe beslutninger ved at kende tidligere tiders patriarkers og profeters trofasthed under stress, fristelser og forfølgelser. Hele vejen igennem skrifterne er næsten enhver af de menneskelige svagheder og stærke sider blevet skildret, og belønningerne og straffene derved er blevet optegnet. Man ville bestemt være blind hvis man ikke kunne lære at leve sit liv ordentligt ved at læse disse ting. Herren har sagt: „I ransager skrifterne, fordi I mener i dem at have evigt liv; og det er dem, som vidner om mig.“ (Joh. 5:39)

Det er den samme Herre og mester, i hvis levevis vi finder alle former for godhed og enhver egenskab vi bør udvikle i vort eget liv.

Kan I nogen steder i de hellige skrifter se at Herren Jesus Kristus nogen sinde har gjort fejl i sin kirke? Kan I finde noget skriftsted som fortæller om at han var troløs over for sit folk, sin næste, sine venner eller tilhængere? Var han trofast? Var han sandfærdig? Fandtes der noget godt eller værdigt som han ikke gav? Det er derfor det samme vi beder om – det er det han beder alle om: ægtemænd, enhver ægtemand, hustruer, enhver hustru, piger, enhver pige, drenge, enhver dreng.

Og endnu et godt råd til jer som tilrettelægger jeres livs kurs. I er nødt til at værne jer mod selvskhed for at kunne gøre de særlige ting som kræves af denne generation. En af de tendenser de fleste mennesker har og som simpelthen skal overvindes, er tendensen til at være selvsk. Alt hvad I kan gøre netop nu, hvor I er unge og mere påvirkelige for at blive mere eller mindre selviske, vil betyde et vigtigt og stadigt bidrag til jeres livs kvalitet i årene fremover og i evigheden. I vil blive meget bedre hustruer eller meget bedre ægtemænd bedre mødre eller bedre fædre, hvis I kan slippe af med tendensen til at være selvsk. Jeres børn som det endnu vil vare nogle år før I lærer at kende

har trods alt en interesse i, at I besejrer jeres selvskhed.

Og her har vi, som i alle andre ting, Frelserens eksempel på Golgatas kors. Han gjorde noget som han ikke var tvunget til at gøre – noget som var til gavn for andre, ved hjælp af udødelighedens gave som Jesus allerede selv besad. Han udviste den allerhøjeste form for uselvskhed.

I husker måske at I i 3 Nephi har læst om den opstandne Jesu besøg til dette kontinent, hvordan han bagefter velsignede børnene og græd to gange, og hvor han sagde: „Og se, min glæde er nu fuldkommen.“ (3 Nephi 17:20)

Man kan kun opnå den sande glæde ved at give af sig selv for den rette sag, som f. eks. at opbygge Guds rige, en sag der kan siges at være større end vi selv er. Behag og fornøjelser har en tendens til at være selvcentrerede. Sand glæde omfatter altid andre.

Det er nu I skal sætte målene for jeres liv. Det er nu I skal sætte jer nogle solide standarder, og derpå holde dem gennem hele jeres liv. Ernest Renon sagde følgende: „Alt er gunstigt for dem som har en særlig skæbne. De bliver herliggjorte ved en slags skæbnens uovervindelig tilskyndelse.“ (*The Life of Jesus*)

Mine unge venner, i jer kan jeg se en generation af sidste dages hellige som vil vokse op og blive mere

kendte med skrifterne, end tidligere generationer af sidste dages hellige har været i jeres alder. I kan blive elever i skriftstudium for livstid. Jeg ser jer som en opvoksende generation af unge sidste dages hellige som vil være mere villige til at missionere (både før og efter en formel fuldtidsmission) end tidligere generationer. Man kan sige at jeres generation som helhed, endnu mere klart end jeres forgængere vil kunne se hvor vigtigt det er at bringe evangeliet til jeres medmennesker.

Jeres generation vil ikke skamme sig over Jesu Kristi evangelium, ej heller over Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.

Jeg ser jer som en generation af unge sidste dages hellige hvis hjerter vil vende sig til jeres forfædres, i en grad som det aldrig før er sket. I vil kunne udvikle en naturlig interesse for slægtsforskning og for at gå i templet, en interesse som overgår jeres forældres og bedsteforældres som den var da de var i jeres alder.

Jeg ser jer som en generation af unge sidste dages hellige som vil

gøre effektivt brug af de lederevner I har opnået i kirken gennem Unge Mænd og Unge Pigers programmer, i søndagsskolen og i hjælpeforeningen, i primary og i præstedømmets kvorummer, og der vil derpå være bud efter jer fra verdens betænksomme mennesker, som vil ønske unge mænd og piger der er retskafne og kompetente til at virke på forskellige områder. Sådanne unge sidste dages hellige vil medføre deres tro, såvel som deres færdigheder og deres kompetance og deres retskaffenhed.

Jeg ser for mig unge sidste dages hellige med meget større vidnesbyrd end tidligere generationer har haft i den unge alder.

Øg husk mine kære unge mennesker, når menneskenes verdslige kongeriger vakler så vil Guds rige stå solidt og urokkeligt. Når den jordiske indflydelse fra dem som er så kloge på denne verdens ting gøres tavs ved døden, så vil herligheden og fremgangen hos de trofaste og tapre, der har efterkommet alle kravene, leve i majestæt og magt. Der findes ingen anden måde. □

Forsiden; Billedet „Joseph Smith i Nauvoo“ viser profeten på et tidspunkt da kirken voksede i styrke. Nauvoo i Illinois udviklede sig til en driftig by med 20.000 indbyggere inden Joseph blev myrdet i det nærliggende Carthage i juni 1844. Dette maleri malet af en omvendt til kirken Theodore Gorka hænger i kirkens kontorbygning i Salt Lake City, Utah.

